

Regeringens proposition

1981/82:50

om sättet att fastställa basbeloppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, m. m.;

beslutad den 15 oktober 1981.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga de förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll ovannämnda dag.

På regeringens vägnar

THORBJÖRN FÄLLDIN

KARIN SÖDER

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att basbeloppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring skall fastställas för år i stället för som nu för månad. Syftet härmed är att pensioner och andra förmåner som bestäms med ledning av basbeloppet i fortsättningen skall räknas om med hänsyn till den allmänna prisutvecklingen endast i januari varje år. Förslaget ingår i det samlade program för vissa ekonomisk-politiska åtgärder m. m. som regeringen har föreslagit i propositionen 1981/82:30.

Vidare föreslås följdändringar i andra lagar.

De nya reglerna avses träda i kraft den 1 januari 1982.

I Förslag till**Lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring**

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 6 § lagen (1962:381) om allmän försäkring¹ skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

1 kap.

6 §²

Inom den allmänna försäkringen skall de beräkningar, som anges i denna lag, göras med anknytning till ett *basbelopp*.

Basbeloppet fastställs av regeringen för varje *månad* och utgör 15 400 kronor multiplicerat med det tal, (jämförelsetal), som anger förhållandet mellan det allmänna prisläget *under andra månaden före den* som basbeloppet avser och prisläget i juni 1980. Därvid skall i enlighet med föreskrifter som meddelas av regeringen för tid efter oktober 1980 förändringarna i det allmänna prisläget beräknas med bortseende från indirekta skatter, tullar, avgifter och ändringar i energipriser samt med tillägg för subventioner. Basbeloppet avrundas till närmaste hundratal kronor.

Basbeloppet fastställs av regeringen för varje *år* och utgör 15 400 kronor multiplicerat med det tal (jämförelsetal) som anger förhållandet mellan det allmänna prisläget *i november året före det* som basbeloppet avser och prisläget i juni 1980. Därvid skall i enlighet med föreskrifter som meddelas av regeringen för tid efter oktober 1980 förändringarna i det allmänna prisläget beräknas med bortseende från indirekta skatter, tullar, avgifter och ändringar i energipriser samt med tillägg för subventioner. Basbeloppet avrundas till närmaste hundratal kronor.

Basbeloppet får ändras endast om jämförelsetalet har ändrats med minst tre procent sedan närmast föregående ändring av basbeloppet gjordes.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1982 och skall tillämpas första gången vid fastställande av basbeloppet för år 1982. Vid fastställande av basbeloppet för år 1982 får basbeloppet ändras endast om jämförelsetalet har ändrats med minst tre procent sedan närmast föregående ändring av basbeloppet gjordes.

2. Förekommer i lag eller annan författning en hänvisning till basbeloppet för en viss månad som infaller efter ikraftträdandet, skall hänvisningen i stället avse basbeloppet för det aktuella året.

¹ Lagen omtryckt 1977:630.

² Senaste lydelse 1980:1036.

2 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1981:692) om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring

Härigenom föreskrivs att 12 kap. 2 § lagen (1962:381) om allmän försäkring i den lydelse paragrafen har erhållit genom lagen (1981:692) om ändring i nämnda lag skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

12 kap.

2 §

Ålderspension utgör, där ej annat följer av andra och tredje styckena samt 3 och 4 §§, för år räknat sextio procent av produkten av *basbeloppet för den månad, för vilken pension skall betalas* och medeltalet av de pensionspoäng som tillgodoräknats den försäkrade eller, om pensionspoäng tillgodoräknats honom för mer än femton år, medeltalet av de femton högsta poängtal. Har pensionspoäng tillgodoräknats den försäkrade för mindre än trettio år, skall hänsyn tas endast till så stor del av nämnda produkt som svarar mot förhållandet mellan det antal år, för vilka pensionspoäng tillgodoräknats honom, och talet trettio.

Ålderspension utgör, där ej annat följer av andra och tredje styckena samt 3 och 4 §§, för år räknat sextio procent av produkten av *det basbelopp som har fastställts för året* och medeltalet av de pensionspoäng som tillgodoräknats den försäkrade eller, om pensionspoäng tillgodoräknats honom för mer än femton år, medeltalet av de femton högsta poängtal. Har pensionspoäng tillgodoräknats den försäkrade för mindre än trettio år, skall hänsyn tas endast till så stor del av nämnda produkt som svarar mot förhållandet mellan det antal år, för vilka pensionspoäng tillgodoräknats honom, och talet trettio.

Har pensionspoäng enligt 11 kap. 6 § första stycket på grund av underlåten avgiftsbetalning inte tillgodoräknats den försäkrade, skall hans ålderspension utgöra sextio procent av så stor del av den i första stycket angivna produkten, som svarar mot förhållandet mellan det antal år, dock högst trettio, för vilka pensionspoäng tillgodoräknats den försäkrade, och talet trettio ökat med ett för varje år, för vilket den försäkrade till följd av underlåten avgiftsbetalning inte tillgodoräknats pensionspoäng. Vid tillämpning av vad nu sagts får talet trettio ej ökas till mer än femtio.

Om ålderspensionen börjar utbetalas tidigare än från och med den månad varunder den försäkrade fyller sextiofem år, skall pensionen minskas med fem tiondels procent för varje månad, som då pensionen börjar utgå återstår till ingången av den månad varunder den försäkrade fyller sextiofem år. Om pensionen börjar utgå senare än från och med sistnämnda månad, ökas pensionen med sex tiondels procent för varje månad, som då pensionen

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

börjar utgå förflutit från ingången av den månad varunder den försäkrade uppnådde nämnda ålder; härvid får hänsyn dock ej tas till tid efter ingången av den månad, då den försäkrade fyllt sjuttio år, och ej heller till tid, då den försäkrade åtnjutit folkpension eller inte varit berättigad till tilläggspension i form av ålderspension.

3 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1964:143) om bidragsförskott

Härigenom föreskrivs att 4 § lagen (1964:143) om bidragsförskott¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Bidragsförskott utgör för år räknat fyrtioen procent av det basbelopp som enligt 1 kap. 6 § lagen (1962:381) om allmän försäkring har fastställts för månaden före den som bidragsförskottet avser.

Skall bidragsförskott utgå i förhållande till såväl fader som moder eller är barnet berättigat till barnpension enligt 8 kap. 5 § lagen om allmän försäkring, utgör dock bidragsförskottet trettioen procent av det basbelopp som anges i första stycket, i förra fallet i förhållande till varje underhållsskyldig.

Föreligger grundad anledning antaga att fastställt underhållsbidrag betalas i vederbörlig ordning, utgör bidragsförskottet skillnaden mellan förskottsbelopp enligt första eller andra stycket samt underhållsbidragets belopp.

Om det underhållsbidrag som har blivit fastställt uppenbarligen understiger vad den underhållsskyldige bör erlægga i bidrag, lämnas inte bidragsförskott enligt första eller andra stycket med högre belopp än underhållsbidraget. I fall som avses i tredje stycket lämnas inget bidragsförskott.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1982. För det bidragsförskott som avser januari 1982 tillämpas dock det basbelopp som gällde för december 1981.

Föreslagen lydelse

4 §²

Bidragsförskott utgör för år räknat fyrtioen procent av det basbelopp som enligt 1 kap. 6 § lagen (1962:381) om allmän försäkring har fastställts för året. För det bidragsförskott som avser januari månad tillämpas dock det basbelopp som gällde för det föregående året.

¹ Lagen omtryckt 1976:277.

² Senaste lydelse 1981:396.

4 Förslag till Lag om ändring i föräldrabalken

Härigenom föreskrivs att 15 kap. 12 och 19 §§ föräldrabalken¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

15 kap.

12 §

Förvärvat omyndig värdehandling som avses i 8 §, eller äger omyndig eljest att av annan utfå sådan värdehandling, må den som skall utgiva handlingen fullgöra sin förpliktelse genom att i den omyndiges namn nedsätta handlingen i öppet förvar hos bank, såvida ej den omyndige äger att själv förvalta handlingen. Förpliktelse att utgiva penningbelopp må ock fullgöras hos bank, ändå att den ej grundas å nedsatt värdehandling; och skola medlen av banken insättas för den omyndiges räkning enligt vad om betalning, som uppbäres å nedsatt värdehandling, är särskilt stadgat.

Äger omyndig att av dödsbo utfå värdehandling eller penningar på grund av giftorätt, arv eller testamente, vare boutredningsman eller testamentsexekutor pliktig att, såframt ej värdet är ringa eller överförmyndaren eljest medgiver undantag, nedsätta värdehandlingen eller inbetala medlen hos bank enligt vad i första stycket stadgas. Vad nu sagts om skyldighet att inbetala penningmedel hos bank skall ock gälla, där någon, som här i riket driver försäkringsrörelse, skall utgiva försäkringsbelopp, som tillkommer omyndig, och fråga ej är om försäkringsbelopp, som den omyndige äger att själv förvalta. I fråga om pension, livränta eller annan på grund av försäkring utgående periodisk förmån gäller att inbetalning hos bank skall ske i den mån förmånen för kalenderår överstiger ett belopp motsvarande två gånger det basbelopp enligt lagen (1962:381) om all-

Äger omyndig att av dödsbo utfå värdehandling eller penningar på grund av giftorätt, arv eller testamente, vare boutredningsman eller testamentsexekutor pliktig att, såframt ej värdet är ringa eller överförmyndaren eljest medgiver undantag, nedsätta värdehandlingen eller inbetala medlen hos bank enligt vad i första stycket stadgas. Vad nu sagts om skyldighet att inbetala penningmedel hos bank skall ock gälla, där någon, som här i riket driver försäkringsrörelse, skall utgiva försäkringsbelopp, som tillkommer omyndig, och fråga ej är om försäkringsbelopp, som den omyndige äger att själv förvalta. I fråga om pension, livränta eller annan på grund av försäkring utgående periodisk förmån gäller att inbetalning hos bank skall ske i den mån förmånen för kalenderår överstiger ett belopp motsvarande två gånger det basbelopp enligt lagen (1962:381) om all-

¹ Balken omtryckt 1978:853.

Nuvarande lydelse

män försäkring som *gällt vid årets början*.

I andra fall än som avses i andra stycket äge överförmyndaren genom meddelande till den som skall utgiva värdehandling eller penningar förordna, att nedsättning eller inbetalning skall ske hos bank.

Den som nedsätter värdehandling eller inbetalar penningar hos bank enligt vad i denna paragraf är stadgat vare pliktig att ofördröjligen underrätta förmyndaren därom.

Föreslagen lydelse

män försäkring som *gäller för det året*.

19 §

Förmyndaren äge årligen uppbära skäligt arvode för förvaltningen av den omyndiges egendom och arbetet med den personliga omvårdnaden om myndlingen. Arvodet bestämmes av överförmyndaren med ledning av grunder som fastställles för varje överförmyndardistrikt av vederbörande kommun.

Förmyndaren har även rätt till ersättning för de utgifter som varit skäligen påkallade för uppdragets behöriga fullgörande. Beslut härom fattas av överförmyndaren.

Arvode och ersättning för utgifter skola efter överförmyndarens bestämmande utgå av den omyndiges medel i den mån *hans* beräknade inkomst det år förmyndaruppdraget avser överstiger ett belopp motsvarande två gånger det basbelopp enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring som *gällt under årets sista månad*, eller om ej särskilda skäl föranleda annat, i den mån den omyndige har tillgångar till ett värde överstigande *fyra* gånger nämnda basbelopp. I övrigt skola arvode och ersättning för utgifter utgivas av kommunen.

Arvode och ersättning för utgifter skola efter överförmyndarens bestämmande utgå av den omyndiges medel i den mån *dennes* beräknade inkomst det år förmyndaruppdraget avser överstiger ett belopp motsvarande två gånger det basbelopp enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring som *gäller för det året* eller, om ej särskilda skäl föranleda annat, i den mån den omyndige har tillgångar till ett värde överstigande *tre* gånger nämnda basbelopp. I övrigt skola arvode och ersättning för utgifter utgivas av kommunen.

Arvode, varom nu är sagt, tillkomme ej fader eller moder, som på grund av lag är förmyndare, med mindre överförmyndaren med hänsyn till särskilda omständigheter lämnar tillstånd därtill. Sådan förmyndare har rätt till ersättning för utgifter endast om dessa hänföra sig till förvaltningen av den omyndiges egendom. Arvode och ersättning som nu nämnts skola utgå av den omyndiges medel.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1982. I fråga om arvode och ersättning för förmyndaruppdrag är 1981 eller tidigare tillämpas äldre bestämmelser.

5 Förslag till**Lag om ändring i lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar**

Härigenom föreskrivs att 46 § 4 mom. lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

46 §

4 mom.¹ Minst en revisor skall vara auktoriserad, om

1. tillgångarnas nettovärde enligt fastställda balansräkningar för de två senaste räkenskapsåren överstiger ett gränobelopp som motsvarar 1 000 gånger det enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring *bestämde basbeloppet* för den sista månaden av respektive räkenskapsår, eller

2. antalet anställda hos föreningen under vart och ett av de två senaste räkenskapsåren i medeltal har överstigit 200.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan i fråga om förening som avses i första stycket förordna att en viss godkänd revisor får utses i stället för en auktoriserad revisor. Sådana beslut är giltiga i högst fem år.

Första och andra styckena gäller även för en moderförening i en koncern, om nettovärdet av koncernföretagens tillgångar enligt fastställda koncernbalansräkningar för de två senaste räkenskapsåren överstiger det gränobelopp som anges i första stycket eller om antalet anställda vid koncernföretagen under nämnda tid i medeltal har överstigit 200.

I andra föreningar än som avses i första och tredje styckena skall en auktoriserad revisor eller en godkänd revisor utses, om minst en tiondel av samtliga röstberättigade begär det vid en föreningsstämma.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1982.

¹ Senaste lydelse 1980:1105.

6 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1966:680) om ändring av vissa underhållsbidrag

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1966:680) om ändring av vissa underhållsbidrag

dels att nuvarande 4 § skall betecknas 5 §.

dels att 3 § skall ha nedan angivna lydelse.

dels att i lagen skall införas en ny paragraf, 4 §, av nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

3 § första stycket¹

Bidragsbelopp som höjts enligt 2 § samt bidragsbelopp som senast bestämts eller bestämmas efter utgången av år 1965 ändras i anslutning till basbeloppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring. Ändring sker första gången den 1 april det år basbeloppet för april månad med minst fem procent över- eller underskrider basbeloppet för april 1966 och därefter den 1 april varje år basbeloppet för mars månad med minst fem procent över- eller underskrider det basbelopp som låg till grund för senaste ändring. Bidragsbelopp som år 1979 eller därefter bestämmas under tiden januari–mars ändras dock tidigast den 1 april året därpå.

Föreslagen lydelse

3 §

Bidragsbelopp som höjts enligt 2 § samt bidragsbelopp som senast bestämts eller bestämmas efter utgången av år 1965 ändras i anslutning till basbeloppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Ändring sker första gången den 1 april det år basbeloppet för april månad med minst fem procent över- eller underskrider basbeloppet för april 1966. Därefter sker ändring den 1 april varje år basbeloppet för mars månad med minst fem procent över- eller underskrider det basbelopp som låg till grund för senaste ändring. *om inte annat följer av tredje eller fjärde stycket.* Bidragsbelopp som år 1979 eller 1980 bestämmas under tiden januari–mars ändras dock tidigast den 1 april året därpå.

År 1982 sker ändring den 1 mars, om basbeloppet för det året med minst fem procent över- eller underskrider basbeloppet för mars 1981 och annat inte följer av fjärde stycket. Fr. o. m. år 1983 sker ändring den 1 februari varje år basbeloppet med minst fem procent över- eller under-

¹ Senaste lydelse 1978:859.

*Nuvarande lydelse*3 § andra och tredje styckena²

Bidragsbeloppet ändras med det procenttal med vilket basbeloppet ändrats. Bidragsbelopp till eget eller annans barn ändras dock fr. o. m. den 1 april 1979 endast med ett procenttal som utgör sju tiondelar av det nämnda procenttalet. Är procenttal för ändring av bidragsbelopp brutet, avrundas det till närmast lägre hela procenttal. Procenttalen för ändring av bidragsbelopp fastställs av myndighet som regeringen bestämmer.

Bidrag, vars belopp efter ändringen slutar på öretal, utgår med närmast lägre kronotal.

Föreslagen lydelse

*skri*der det basbelopp som låg till grund för senaste ändring, om inte annat följer av fjärde stycket.

Bidragsbelopp som har bestämts under tiden januari–mars 1981 ändras tidigast den 1 mars 1982. *Bidragsbelopp* som har bestämts under december 1981 eller januari eller februari 1982 ändras tidigast den 1 februari 1983. *Bidragsbelopp*, som fr. o. m. november 1982 har bestämts under november, december eller januari, ändras tidigast den 1 februari sedan ett år har förflutit efter det att beloppet bestämdes.

4 §

Bidragsbelopp enligt 3 § ändras med det procenttal med vilket basbeloppet ändrats. Bidragsbelopp till eget eller annans barn ändras dock fr. o. m. den 1 april 1979 endast med ett procenttal som utgör sju tiondelar av det nämnda procenttalet. Är procenttal för ändring av bidragsbelopp brutet, avrundas det till närmast lägre hela procenttal. Procenttalen för ändring av bidragsbelopp fastställs av myndighet som regeringen bestämmer.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1982.

² Senaste lydelse 1978:859.

7 Förslag till Lag om ändring i lagen (1967:663) om tillägg till vissa trafiklivräntor

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1967:663) om tillägg till vissa trafiklivräntor

dels att i 11 § ordet "Konungen" skall bytas ut mot "regeringen".

dels att 9 § skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 §¹

Indextillägg till trafiklivränta utgår från och med den 1 januari det år, då basbeloppet enligt lagen *den 25 maj 1962 (nr 381)* om allmän försäkring för januari månad med minst fem procent överskrider basbeloppet för januari 1967. Ytterligare indextillägg utgår från och med den 1 januari varje år basbeloppet för december månad närmast föregående år med minst fem procent överskridit det basbelopp som ligger till grund för senaste indextillägg.

Indextillägg till trafiklivränta utgår från och med den 1 januari det år, då basbeloppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring för januari med minst fem procent överskrider basbeloppet för januari 1967. Ytterligare indextillägg utgår från och med den 1 januari varje år basbeloppet för december månad närmast föregående år med minst fem procent överskridit det basbelopp som ligger till grund för senaste indextillägg. *År 1983 och därefter följande år utgår dock indextillägget i stället från och med den 1 februari varje år som basbeloppet för det året har stigit på det angivna sättet.*

I fråga om trafiklivränta, som fastställs efter det att indextillägg till tidigare fastställda livräntor börjat utgå enligt första stycket, utgår indextillägg från och med den dag närmast efter livräntans fastställande då ytterligare indextillägg till de tidigare fastställda livräntorna börjar utgå.

Indextillägg utgår med det procenttal med vilket basbeloppet ökat. Brutet procenttal avrundas till närmast lägre hela procenttal. Det procenttal med vilket indextillägg skall utgå fastställdes av *Konungen* eller myndighet som *Konungen* bestämmer.

Indextillägg utgår med det procenttal med vilket basbeloppet ökat. Brutet procenttal avrundas till närmast lägre hela procenttal. Det procenttal med vilket indextillägg skall utgå fastställs av *regeringen* eller myndighet som *regeringen* bestämmer.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1982.

¹ Senaste lydelse 1973:216.

8 Förslag till Lag om ändring i rättshjälpslagen (1972:429)

Härigenom föreskrivs att 6 § rättshjälpslagen (1972:429)¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §

Allmän rättshjälp beviljas fysisk person i rättslig angelägenhet, om han behöver sådant bistånd och hans beräknade årsinkomst ej överstiger ett gränobelopp som motsvarar åtta gånger det enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring *bestämda basbeloppet för oktober året* innan rättshjälp begäres.

Allmän rättshjälp beviljas fysisk person i rättslig angelägenhet, om han behöver sådant bistånd och hans beräknade årsinkomst ej överstiger ett gränobelopp som motsvarar åtta gånger det *basbelopp* enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring *som gällde året* innan rättshjälp begäres.

Bidrager den rättssökande i väsentlig omfattning till annans underhåll, ökas gränobeloppet med vad som motsvarar ett halvt basbelopp för var och en till vilkens underhåll han sålunda bidrager.

Är den rättssökandes betalningsförmåga väsentligt ökad på grund av förmögenhetsinnehav eller annan särskild omständighet eller väsentligt nedsatt på grund av skuldsättning eller annan särskild omständighet, skall den beräknade årsinkomsten jämkas på det sätt att skäligt belopp tillägges eller fråndrages.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, domstolsverket meddelar närmare föreskrifter för beräkning av den rättssökandes ekonomiska förhållanden.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1982. I fråga om rättshjälp som begärs före utgången av år 1982 tillämpas äldre bestämmelser.

¹ Lagen omtryckt 1979:240.

9 Förslag till**Lag om ändring i lagen (1973:213) om ändring av skadeståndslivräntor**

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1973:213) om ändring av skadeståndslivräntor

dels att i 3 § ordet "Konungen" skall bytas ut mot "regeringen",

dels att 2 § skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Förelagen lydelse*

2 §

Ändring sker första gången den 1 januari året närmast efter det år då basbeloppet för december månad med minst fem procent över- eller underskridit basbeloppet för december 1973.

Ändring skall *ånyo* ske varje år den 1 januari, om basbeloppet för december månad närmast föregående år över- eller underskridit det basbelopp som legat till grund för senaste ändring med minst fem procent eller det lägre eller högre procenttal som efter ökning eller minskning enligt 4 § uppgår till minst fem.

Ändring skall *på nytt* ske varje år den 1 januari, om basbeloppet för december månad närmast föregående år över- eller underskridit det basbelopp som legat till grund för senaste ändring med minst fem procent eller det lägre eller högre procenttal som efter ökning eller minskning enligt 4 § uppgår till minst fem. *År 1983 och följande år skall ändring dock i stället ske den 1 februari, om basbeloppet för det året har ändrats på det angivna sättet.*

Ändring avser alla livräntor som fastställts före den dag då ändringen skall ske samt livräntor som genom dom fastställts senare, om första domstols dom i målet meddelats före nämnda dag.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1982.

10 Förslag till**Lag om ändring i lagen (1973:214) om tillägg till vissa ansvars-
livräntor**

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1973:214) om tillägg till vissa ansvarslivräntor

dels att i 6 och 12 §§ ordet "Konungen" skall bytas ut mot "regeringen".

dels att 5 § skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Indextillägg enligt denna lag utgår från och med den 1 januari året närmast efter det år då basbeloppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring för december månad med minst fem procent överskridit basbeloppet för december 1972. Ytterligare indextillägg utgår varje år från och med den 1 januari, om basbeloppet för december månad närmast föregående år överskridit det basbelopp som legat till grund för senaste indextillägg med minst fem procent eller det lägre procenttal som efter ökning enligt 7 § uppgår till minst fem.

Indextillägg utgår endast till livränta som fastställts före den dag från och med vilken tillägg skall räknas.

Föreslagen lydelse

5 §

Indextillägg enligt denna lag utgår från och med den 1 januari året närmast efter det år då basbeloppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring för december månad med minst fem procent överskridit basbeloppet för december 1972. Ytterligare indextillägg utgår varje år från och med den 1 januari, om basbeloppet för december månad närmast föregående år överskridit det basbelopp som legat till grund för senaste indextillägg med minst fem procent eller det lägre procenttal som efter ökning enligt 7 § uppgår till minst fem. *År 1983 och därefter följande år utgår dock indextillägget i stället från och med den 1 februari varje år som basbeloppet för det året har stigit på det angivna sättet.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1982.

11 Förslag till**Lag om ändring i lagen (1981:851) om ändring i lagen (1974:8) om rättegången i tvistemål om mindre värden**

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1974:8) om rättegången i tvistemål om mindre värden i den lydelse paragrafen har erhållit genom lagen (1981:851) om ändring i nämnda lag skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

1 §

Denna lag skall tillämpas på rättegången i tvistemål vari förlikning om saken är tillåten, om värdet av vad som yrkas uppenbart ej överstiger hälften av *det* enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring *bestämda basbeloppet för oktober näst föregående år.*

Denna lag skall tillämpas på rättegången i tvistemål vari förlikning om saken är tillåten, om värdet av vad som yrkas uppenbart ej överstiger hälften av *basbeloppet* enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Första stycket gäller ej om part första gången han skall föra talan i tvistemålet yrkar att denna lag ej skall tillämpas och därvid gör sannolikt att bakomliggande tvist rör högre värde eller att utgången eljest är av synnerlig betydelse för bedömningen av andra föreliggande rättsförhållanden. Har talan väckts genom ansökan om betalningsföreläggande, skall part som begär målets hänskjutande till rättegång senast därvid framställa yrkande som nyss sagts.

Med värde enligt första stycket avses det värde som vid tiden för talans väckande kan antagas gälla. Har talan väckts genom ansökan om lagsökning, betalningsföreläggande eller handräckning eller som enskilt anspråk i brottmål, avses värdet vid rättens beslut att tvisten skall handläggas som tvistemål. Vid bedömningen skall hänsyn ej tagas till rättegångskostnad.

— — — — —

12 Förslag till Lag om ändring i aktiebolagslagen (1975:1385)

Härigenom föreskrivs att 10 kap. 3 § aktiebolagslagen (1975:1385) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 kap.

3 §¹

Minst en av bolagsstämman utsedd revisor skall vara auktoriserad revisor eller godkänd revisor.

1. om bolagets bundna egna kapital uppgår till minst en miljon kronor, eller

2. om enligt den senast fastställda balansräkningen full täckning inte finns för bolagets registrerade aktiekapital.

Minst en av bolagsstämman utsedd revisor skall vara auktoriserad revisor om

1. tillgångarnas nettovärde enligt fastställda balansräkningar för de två senaste räkenskapsåren överstiger ett gränsbelopp som motsvarar 1 000 gånger det enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring *bestämda hasbeloppet* för den sista månaden av respektive räkenskapsår,

1. tillgångarnas nettovärde enligt fastställda balansräkningar för de två senaste räkenskapsåren överstiger ett gränsbelopp som motsvarar 1 000 gånger det *hasbelopp* enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring *som gällde under* den sista månaden av respektive räkenskapsår,

2. antalet anställda hos bolaget under de två senaste räkenskapsåren i medeltal överstigit 200, eller

3. bolagets aktier eller skuldebrev är noterade på fondbörs eller på lista utgiven av sammanslutning av svenska fondkommissionärer.

Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer kan i fråga om visst bolag, beträffande vilket de i andra stycket 1 eller 2 angivna omständigheterna föreligger, förordna att bolaget får utse viss godkänd revisor i stället för auktoriserad revisor. Sådant beslut är giltigt i högst fem år.

Vad i andra och tredje styckena föreskrives gäller även för moderbolag i en koncern om nettovärdet av koncernföretagens tillgångar enligt fastställda koncernbalansräkningar för de två senaste räkenskapsåren överstiger det gränsbelopp som anges i andra stycket eller om antalet anställda vid koncernföretagen under nämnda tid i medeltal överstigit 200.

I annat bolag än som avses i första, andra och fjärde styckena skall

¹ Senaste lydelse 1980:1104.

Nuvarande lydelse

Förelaggen lydelse

auktoriserad revisor eller godkänd revisor utses, om ägare till en tiondel av samtliga aktier begär det vid bolagsstämma, där revisorsval skall ske.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1982.

13 Förslag till Lag om ändring i trafikskadelagen (1975:1410)

Härigenom föreskrivs att 21 § trafikskadelagen (1975:1410)¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

21 §

I avtal om trafikförsäkring får göras förbehåll om rätt för försäkringsanstalten att kräva utgiven trafikskadeersättning åter från försäkringstagaren intill belopp för vilket denne har åtagit sig att stå självrisk.

Förbehåll om rätt till återkrav från fysisk person får för varje skadehändelse göras gällande med högst en tiondedel av det basbelopp enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring som gäller för *januari månad* det år skadehändelsen inträffar.

Förbehåll om rätt till återkrav från fysisk person får för varje skadehändelse göras gällande med högst en tiondedel av det basbelopp enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring som gäller för det år skadehändelsen inträffar.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1982. Har skadehändelsen inträffat före utgången av år 1981 tillämpas äldre bestämmelser beträffande förbehåll om rätt till återkrav enligt 21 § andra stycket samt beträffande återkrav enligt 24 § andra stycket.

¹ Lagen omtryckt 1977:949.

14 Förslag till Lag om ändring i bokföringslagen (1976:125)

Härigenom föreskrivs att 1 § bokföringslagen (1976:125) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Näringsidkare är bokföringsskyldig enligt denna lag. Detsamma gäller aktiebolag, handelsbolag och ekonomisk förening, även om bolaget eller föreningen ej utövar näringsverksamhet.

Den som är skyldig att för inkomst av jordbruksfastighet föra räkenskaper enligt jordbruksbokföringslagen (1979:141) är ej bokföringsskyldig för inkomsten enligt denna lag. Hyr enskild person, dödsbo, stiftelse eller ideell förening ut byggnad eller del av byggnad föreligger bokföringsplikt på grund därav endast om verksamheten är att anse som hotell- eller pensionatrrörelse eller omfattar mer än två lägenheter som regelmässigt uthyres och ej utgör del av egen bostad.

Staten, kommun, landstingskommun, kommunalförbund, församling och kyrklig samfällighet är ej bokföringsskyldiga enligt denna lag.

Bestämmelserna i 11 och 13–21 §§ behöver ej tillämpas av enskild näringsidkare i vars verksamhet den årliga bruttoomsättningssumman normalt understiger ett gränsbelopp som motsvarar 20 gånger det enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring *bestämda basbeloppet* för den sista månaden av räkenskapsåret.

Bestämmelserna i 11 och 13–21 §§ behöver ej tillämpas av enskild näringsidkare i vars verksamhet den årliga bruttoomsättningssumman normalt understiger ett gränsbelopp som motsvarar 20 gånger det *basbelopp* enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring *som gäller under* den sista månaden av räkenskapsåret.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1982.

¹ Senaste lydelse 1979:1065.

15 Förslag till**Lag om ändring i lagen (1980:1103) om årsredovisning m.m. i vissa företag**

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 1 och 3 §§ lagen (1980:1103) om årsredovisning m.m. i vissa företag skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

2 kap.

1 §

Den som enligt bokföringslagen (1976:125) är skyldig att upprätta årsbokslut skall för samma räkenskapsår även upprätta årsredovisning enligt denna lag, om

1. antalet anställda hos företaget under räkenskapsåret i medeltal har varit minst tio,

2. företaget är moderföretag i en koncern enligt denna lag och antalet anställda hos koncernen under räkenskapsåret i medeltal har varit minst tio, eller

3. tillgångarnas nettovärde i rörelsen enligt balansräkningar för de två senaste räkenskapsåren överstiger ett gränobelopp som motsvarar 1 000 gånger det enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring *bestämda basbeloppet* för den sista månaden av respektive räkenskapsår.

3. tillgångarnas nettovärde i rörelsen enligt balansräkningar för de två senaste räkenskapsåren överstiger ett gränobelopp som motsvarar 1 000 gånger det *basbelopp* enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring *som gällde under* den sista månaden av respektive räkenskapsår.

Aktiebolag, ekonomiska föreningar och stiftelser är inte skyldiga att upprätta årsredovisning enligt denna lag.

3 §

Avskrift av årsredovisningen skall senast sex månader efter räkenskapsårets utgång sändas in till den länsstyrelse hos vilken den redovisningsskyldige skall vara registrerad, om tillgångarnas nettovärde i rörelsen enligt balansräkningar för de två senaste räkenskapsåren överstiger ett gränobelopp som motsvarar 1 000 gånger det enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring *bestämda basbeloppet* för den sista månaden av respektive räkenskapsår eller om antalet anställda i rörelsen under

Avskrift av årsredovisningen skall senast sex månader efter räkenskapsårets utgång sändas in till den länsstyrelse hos vilken den redovisningsskyldige skall vara registrerad, om tillgångarnas nettovärde i rörelsen enligt balansräkningar för de två senaste räkenskapsåren överstiger ett gränobelopp som motsvarar 1 000 gånger det *basbelopp* enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring *som gällde under* den sista månaden av respektive räkenskapsår eller om antalet anställda i rörelsen under

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

vard och ett av de två senaste räkenskapsåren i medeltal har överstigit 200.

vard och ett av de två senaste räkenskapsåren i medeltal har överstigit 200.

Första stycket gäller även för ett företag som är moderföretag i en koncern enligt denna lag, om nettovärdet av koncernföretagens tillgångar enligt koncernbalansräkningar för de två senaste räkenskapsåren överstiger det gränslöpp som anges i första stycket eller om antalet anställda vid koncernföretagen under vard och ett av dessa år i medeltal har överstigit 200.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1982.

16 Förslag till Lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370)

Härigenom föreskrivs att 46 § 2 mom., punkt 2 e av anvisningarna till 29 §, punkt 1 av anvisningarna till 30 §, punkt 11 av anvisningarna till 32 § och punkt 3 a av anvisningarna till 41 § kommunalskattelagen (1928:370) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

46 §

2 mom.¹ I hemortskommunen får skattskyldig, som varit bosatt här i riket under hela beskattningsåret, dessutom göra avdrag:

1) för periodiskt understöd eller därmed jämförlig periodisk utbetalning, som inte får dras av från inkomsten av särskild förvärvskälla, i den utsträckning som framgår av punkt 5 av anvisningarna;

2) för påförda egenavgifter enligt lagen (1981:691) om socialavgifter som inte får dras av från inkomsten av särskild förvärvskälla;

3) för premier och andra avgifter, som skattskyldig erlagt för försäkringar av följande slag, vilka ägs av honom själv eller, i förekommande fall, hans make eller hans omyndiga barn, nämligen kapitalförsäkring, till den del avdrag för premien ej medges enligt punkt 2 av anvisningarna till 22 § eller punkt 9 av anvisningarna till 29 §, arbetslöshetsförsäkring, om avdrag ej medges enligt nyssnämnda lagrum eller punkt 6 av anvisningarna till 33 §, samt sådan sjuk- eller olycksfallsförsäkring, därunder inbegripen avgift till sjukkassa för begravningshjälp, som ej avses i 33 § och som ej utgör sjukförsäkring enligt 2-4 kap. lagen (1962:381) om allmän försäkring;

4) för belopp som den skattskyldige enligt vid självdeklarationen fogat intyg eller annat skriftligt bevis under beskattningsåret har betalat för eller tillgodoräknats som underhåll av icke hemmavarande barn intill dess barnet fyllt 18 år eller intill dess det fyllt 21 år om det genomgår grundskola, gymnasieskola eller därmed jämförlig grundutbildning, dock högst med 3 000 kronor för varje barn;

6) för avgift som den skattskyldige har betalat under beskattningsåret för annan pensionsförsäkring än tjänstepensionsförsäkring, som ägs av arbetsgivare, om försäkringen ägs av den skattskyldige.

Har skattskyldig under beskattningsåret varit skyldig att betala sjömansskatt, medges avdrag för periodiskt understöd, avgift för pensionsförsäkring och underhållsbidrag, som anges i första stycket 4) och 6), endast i den mån hänsyn inte tagits till understödet, avgiften eller underhållsbidraget vid beräkningen av sjömansskatt.

Om skattskyldig varit bosatt här i riket endast under en del av

¹ Lydelse enligt prop. 1981/82:10.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

beskattningsåret, medges avdrag som nu sagts bara i den mån det belöper på nämnda tid.

Avdrag för premier och andra avgifter som avses i första stycket 3) medges inte med högre belopp än 250 kronor. Har skattskyldig under beskattningsåret varit gift och levt tillsammans med andra maken, medges dock sådant avdrag för dem båda gemensamt med högst 500 kronor. Avdrag, som nu sagts, med högst 500 kronor medges vidare om skattskyldig under beskattningsåret varit ogift – varmed jämställs änka, änking eller fränskild – och haft hemmavarande barn under 18 år.

Avdrag för avgift som avses i första stycket 6) får inte överstiga den skattskyldiges A-inkomst för antingen beskattningsåret eller året närmast dessförinnan och beräknas med hänsyn till storleken av sådan inkomst. I fråga om sådan A-inkomst som hänför sig till jordbruksfastighet eller rörelse eller som hänför sig till anställning, om den skattskyldige helt saknar pensionsrätt i anställning och inte är anställd i aktiebolag eller ekonomisk förening vari han har sådant bestämmande inflytande som avses i punkt 2 e femte stycket av anvisningarna till 29 §, får avdraget uppgå till sammanlagt högst 35 procent av inkomsten till den del den inte överstiger tjugo gånger det basbelopp som enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring bestämts för *januari månad* året närmast före taxeringsåret samt högst 25 procent av den del av inkomsten som överstiger tjugo men inte trettio gånger nämnda basbelopp. I fråga om övrig A-inkomst får avdraget uppgå till högst 10 procent av inkomsten till den del den tillsammans med A-inkomst enligt föregående mening inte överstiger tjugo gånger nämnda basbelopp. I stället för vad som angivits i andra och

Avdrag för avgift som avses i första stycket 6) får inte överstiga den skattskyldiges A-inkomst för antingen beskattningsåret eller året närmast dessförinnan och beräknas med hänsyn till storleken av sådan inkomst. I fråga om sådan A-inkomst som hänför sig till jordbruksfastighet eller rörelse eller som hänför sig till anställning, om den skattskyldige helt saknar pensionsrätt i anställning och inte är anställd i aktiebolag eller ekonomisk förening vari han har sådant bestämmande inflytande som avses i punkt 2 e femte stycket av anvisningarna till 29 §, får avdraget uppgå till sammanlagt högst 35 procent av inkomsten till den del den inte överstiger tjugo gånger det basbelopp som enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring bestämts för året närmast före taxeringsåret samt högst 25 procent av den del av inkomsten som överstiger tjugo men inte trettio gånger nämnda basbelopp. I fråga om övrig A-inkomst får avdraget uppgå till högst 10 procent av inkomsten till den del den tillsammans med A-inkomst enligt föregående mening inte överstiger tjugo gånger nämnda basbelopp. I stället för vad som angivits i andra och tredje meningar-

Nuvarande lydelse

tredje meningarna av detta stycke får avdraget beräknas till högst ett belopp motsvarande angivet basbelopp jämte 30 procent av inkomst som hänför sig till jordbruksfastighet eller rörelse intill en sammanlagd A-inkomst motsvarande tre gånger samma basbelopp. Avdraget beräknas i sin helhet antingen på inkomst som skall tas upp till beskattning under beskattningsåret eller på inkomst året närmast dessförinnan. Med A-inkomst avses inkomst som enligt 9 § 3 mom. andra stycket lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt är att anse som A-inkomst. Till A-inkomst räknas även inkomst ombord enligt lagen (1958:295) om sjömansskatt samt enligt 1 § 2 mom. nämnda lag skattepliktig dagpenning.

Om särskilda skäl föreligger får riksskatteverket efter ansökan besluta att avdrag för avgift för pensionsförsäkring får medges med högre belopp än som följer av bestämmelserna i föregående stycke. Därvid skall dock följande gälla. För skattskyldig, som redovisar inkomst som är att anse som A-inkomst endast av tjänst men som i huvudsak saknar pensionsrätt i anställning, får avdrag medges högst med belopp, beräknat som för inkomst av jordbruksfastighet eller rörelse på det sätt som föreskrivits i föregående stycke. Har sådan skattskyldig erhållit särskild ersättning i samband med att anställning upphört och har han ej skaffat sig ett betryggande pensionsskydd, får dock avdrag medges med högre

Föreslagen lydelse

na av detta stycke får avdraget beräknas till högst ett belopp motsvarande angivet basbelopp jämte 30 procent av inkomst som hänför sig till jordbruksfastighet eller rörelse intill en sammanlagd A-inkomst motsvarande tre gånger samma basbelopp. Avdraget beräknas i sin helhet antingen på inkomst som skall tas upp till beskattning under beskattningsåret eller på inkomst året närmast dessförinnan. Med A-inkomst avses inkomst som enligt 9 § 3 mom. andra stycket lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt är att anse som A-inkomst. Till A-inkomst räknas även inkomst ombord enligt lagen (1958:295) om sjömansskatt samt enligt 1 § 2 mom. nämnda lag skattepliktig dagpenning.

Om särskilda skäl föreligger får riksskatteverket efter ansökan besluta att avdrag för avgift för pensionsförsäkring får medges med högre belopp än som följer av bestämmelserna i föregående stycke. Därvid skall dock följande gälla. För skattskyldig, som redovisar inkomst som är att anse som A-inkomst endast av tjänst men som i huvudsak saknar pensionsrätt i anställning, får avdrag medges högst med belopp, beräknat som för inkomst av jordbruksfastighet eller rörelse på det sätt som föreskrivits i föregående stycke. Har sådan skattskyldig erhållit särskild ersättning i samband med att anställning upphört och har han ej skaffat sig ett betryggande pensionsskydd, får dock avdrag medges med högre

Nuvarande lydelse

belopp. Avdrag som avses i de två närmast föregående meningarna får dock inte beräknas för inkomst som härrör från aktiebolag eller ekonomisk förening vari den skattskyldige har sådant bestämmande inflytande som avses i punkt 2 e femte stycket av anvisningarna till 29 §. Har skattskyldig, som – själv eller genom förmedling av juridisk person – drivit jordbruk, skogsbruk eller rörelse, upphört med driften i förvärvskällan och har han under verksamhetstiden ej skaffat sig ett betryggande pensionsskydd, får avdrag beräknas även på sådan inkomst som enligt 9 § 3 mom. andra stycket lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt är att anse som B-inkomst. Avdraget får i detta fall beräknas med beaktande av det antal år den skattskyldige drivit jordbruket, skogsbruket eller rörelsen, dock högst för tio år. Hänsyn skall vid bedömningen av avdragets storlek tas till den skattskyldiges övriga pensionsskydd och andra möjligheter till avdrag för avgift som avses i första stycket 6). Avdraget får dock inte överstiga ett belopp som för varje år som driften pågått motsvarar tio gånger det basbelopp som enligt lagen om allmän försäkring bestämts för *januari månad* det år driften i förvärvskällan upphört och ej heller summan av de belopp som under beskattningsåret redovisats som nettointäkt av förvärvskällan och sådan inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet som är att hänföra till vinst med anledning av överlåtelse av förvärvskällan. Har riksskatteverket enligt punkt 1 tred-

Föreslagen lydelse

belopp. Avdrag som avses i de två närmast föregående meningarna får dock inte beräknas för inkomst som härrör från aktiebolag eller ekonomisk förening vari den skattskyldige har sådant bestämmande inflytande som avses i punkt 2 e femte stycket av anvisningarna till 29 §. Har skattskyldig, som – själv eller genom förmedling av juridisk person – drivit jordbruk, skogsbruk eller rörelse, upphört med driften i förvärvskällan och har han under verksamhetstiden ej skaffat sig ett betryggande pensionsskydd, får avdrag beräknas även på sådan inkomst som enligt 9 § 3 mom. andra stycket lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt är att anse som B-inkomst. Avdraget får i detta fall beräknas med beaktande av det antal år den skattskyldige drivit jordbruket, skogsbruket eller rörelsen, dock högst för tio år. Hänsyn skall vid bedömningen av avdragets storlek tas till den skattskyldiges övriga pensionsskydd och andra möjligheter till avdrag för avgift som avses i första stycket 6). Avdraget får dock inte överstiga ett belopp som för varje år som driften pågått motsvarar tio gånger det basbelopp som enligt lagen om allmän försäkring bestämts för det år driften i förvärvskällan upphört och ej heller summan av de belopp som under beskattningsåret redovisats som nettointäkt av förvärvskällan och sådan inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet som är att hänföra till vinst med anledning av överlåtelse av förvärvskällan. Har riksskatteverket enligt punkt 1 tredje stycket av

Nuvarande lydelse

je stycket av anvisningarna till 31 § medgivit att dödsbo tar pensionsförsäkring, anger riksskatteverket det högsta belopp varmed avdrag för avgift för försäkringen får medges. Härvid iaktas i tillämpliga delar bestämmelserna i detta stycke om avdrag för skattskyldig som upphört med driften i en förvärvskälla. Mot beslut av riksskatteverket i fråga som avses i detta stycke får talan inte föras.

Har skattskyldig erlagt avgift som avses i första stycket 6) men har avdrag för avgiften helt eller delvis inte kunnat utnyttjas enligt bestämmelserna i femte stycket, medges avdrag för ej utnyttjat belopp vid taxering för det påföljande beskattningsåret. Sådant avdrag medges dock inte med belopp som tillsammans med erlagd avgift sistnämnda år överstiger vad som anges i femte stycket.

Övsett föreskrifterna i de föregående styckena medges avdrag för avgift som avses i första stycket 6) i hemortskommunen inte med högre belopp än skillnaden mellan sammanlagda beloppet av inkomster från förvärvskällor, som är skattepliktiga i kommunen, och övriga avdrag enligt denna paragraf. Kan avdrag för avgift som avses i första stycket 6) inte utnyttjas i hemortskommunen, medges avdrag för återstoden i annan kommun med belopp intill den där redovisade inkomsten, i förekommande fall efter andra avdrag enligt denna paragraf som medges vid taxeringen i kommunen. Avdrag, som på grund av vad nu sagts inte kunnat utnyttjas vid taxeringen för det beskattningsår då avgiften betalades, får utnyttjas senast vid taxering för sjätte beskattningsåret efter betalningsåret. Inte heller i sistnämnda fall får avdraget överstiga vad som återstår sedan övriga avdrag enligt denna paragraf gjorts.

Anvisningar

till 29 §

2.e.² Arbetsgivare har – under de förutsättningar som anges i tredje stycket – rätt till avdrag för kostnader för att trygga pensionsåtagande enligt allmän pensionsplan. Om allmän pensionsplan träder i kraft stegvis men arbetsgivaren lämnat utfästelse om en snabbare tillämpning av planen, har arbetsgivaren rätt till avdrag för kostnader föranledda av denna utfästelse. Allmän pensionsplan har samma innebörd som i 4 § lagen (1967:531) om tryggnad av pensionsutfästelse m.m. Med allmän pensionsplan avses

² Senaste lydelse 1978:187.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

emellertid i denna lag, i fall där pensionsåtagande enligt allmän pensionsplan icke föreligger, även

a) pensionsåtagande för pensionsförmåner som rymmes inom vad som är sedvanligt enligt allmän pensionsplan i fråga om arbetstagare med motsvarande uppgifter eller hans efterlevande under förutsättning att annat åtagande än sådant som innebär tryggande genom pensionsförsäkring eller avsättning till pensionsstiftelse tryggats genom kreditförsäkring,

b) pensionsbestämmelser, som rekommenderats av Svenska kommunförbundet, Landstingsförbundet eller Svenska kyrkans församlings- och pastoratförbund och antagits såsom pensionsreglemente av kommun, kommunalförbund, Svenska kommunförbundet, Landstingsförbundet, Kommunernas Pensionsanstalt, Svenska kyrkans församlings- och pastoratförbund eller Sjukvårdens och socialvårdens planerings- och rationaliseringsinstitut eller av annan arbetsgivare, för vars pensionsutfästelser enligt pensionsreglementet kommun, kommunalförbund, Svenska kommunförbundet, Landstingsförbundet eller Svenska kyrkans församlings- och pastoratförbund tecknat borgen, och

c) pensionsåtagande som har lämnats av statligt företag och för vilket staten har tecknat borgen.

Om särskilda skäl föreligga, får riksskatteverket besluta att även annat pensionsåtagande vid tillämpning av denna lag skall anses som allmän pensionsplan. Mot beslut av riksskatteverket i fråga som här avses får talan ej föras.

Avdragsrätt enligt första stycket föreligger endast under förutsättning dels att högsta pensionsgrundande lön enligt den allmänna pensionsplanen icke överstiger trettio gånger det basbelopp som enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring bestämts för *januari månad* året närmast före taxeringsåret eller det högre pensionsgrundande belopp som gällde enligt planen vid utgången av år 1977, dels att livsvarig ålderspension vid full intjänandetid enligt planen icke avses komma att överstiga 15 procent av den pensionsgrundande lönen till den del den icke överstiger sju och en halv gånger nämnda basbelopp, 70 procent av den pensionsgrundande

Avdragsrätt enligt första stycket föreligger endast under förutsättning dels att högsta pensionsgrundande lön enligt den allmänna pensionsplanen icke överstiger trettio gånger det basbelopp som enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring bestämts för året närmast före taxeringsåret eller det högre pensionsgrundande belopp som gällde enligt planen vid utgången av år 1977, dels att livsvarig ålderspension vid full intjänandetid enligt planen icke avses komma att överstiga 15 procent av den pensionsgrundande lönen till den del den icke överstiger sju och en halv gånger nämnda basbelopp, 70 procent av den pensionsgrundande lönen till den del

Nuvarande lydelse

lönen till den del den överstiger sju och en halv men icke tjugo gånger nämnda basbelopp och 40 procent av den pensionsgrundande lönen till den del den överstiger tjugo men icke trettio gånger nämnda basbelopp eller det högre pensionsbelopp som gällde enligt planen vid utgången av år 1977. Det förhållandet att planen ger rätt till ålderspension utöver 15 procent av den pensionsgrundande lön som icke överstiger sju och en halv gånger nämnda basbelopp utgör dock icke hinder för avdrag, om den överskjutande pensionen är avsedd att utgöra ersättning för tilläggs pension enligt lagen om allmän försäkring.

Vid bestämmande av avdragsrätt enligt första stycket får – även om detta ej har medgivits i allmän pensionsplan – i pensionsåtagande inräknas såväl arbetstagares anställningstid hos samma arbetsgivare innan åtagandet lämnats som anställningstid hos förutvarande arbetsgivare. Vid beräkning av avdrag för tryggande av åtagandet skall härvid dock avräknas sådan pension åt arbetstagaren, som tidigare har utfästs och tryggats av arbetsgivare under anställningstid som inräknas i åtagandet.

Avdrag för kostnad avsedd att trygga pensionsåtagande som innebär rätt till pension före 65 års ålder – härunder inbegripet kostnad avsedd att vid arbetstagarens avgång före 65 års ålder trygga samma pensionsförmåner som skulle ha tillkommit honom vid avgång vid nämnda ålder – medges i den utsträckning sådana förmåner kan utgå enligt allmän pensionsplan och med beaktande jämväl av bestämmelserna i tionde stycket. Är fråga om arbetstagare i aktiebolag eller ekonomisk förening som har bestämmande inflytande över företaget, är dock kostnad som här avses och som hänför sig till avgång före 60 års ålder avdragsgill endast efter beslut enligt elfte stycket. Till grund för bedömning om en arbetstagare har bestämmande inflytande lägges det samlade innehavet av aktier eller andelar i företaget hos arbetstagaren själv jämte sadana honom närstående personer som nämns i 35 § 3 mom. tionde stycket denna lag.

För medel, som avsatts enligt b eller d, medges sålunda avdrag intill vad som motsvarar arbetsgivarens pensionsreserv, och för pensionsförsäkring medges avdrag för så stor del av kostnaderna som behövs för att trygga pensionsåtagande, allt med iakttagande av bestämmelserna i första–femte

Föreslagen lydelse

den överstiger sju och en halv men icke tjugo gånger nämnda basbelopp och 40 procent av den pensionsgrundande lönen till den del den överstiger tjugo men icke trettio gånger nämnda basbelopp eller det högre pensionsbelopp som gällde enligt planen vid utgången av år 1977. Det förhållandet att planen ger rätt till ålderspension utöver 15 procent av den pensionsgrundande lön som icke överstiger sju och en halv gånger nämnda basbelopp utgör dock icke hinder för avdrag, om den överskjutande pensionen är avsedd att utgöra ersättning för tilläggs pension enligt lagen om allmän försäkring.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

styckena och beslut enligt elfte stycket av denna anvisningspunkt.

Dock medges avdrag även utöver vad som anges i föregående stycke, om pensionsutfästelserna avser förmåner som innebär smärre avvikelser från allmän pensionsplan. Detta gäller dock endast under förutsättning att utfästelserna till den del de avser sådana avvikelser har tryggats genom pensionsförsäkring. Vidare fordras att utfästelserna har lämnats före utgången av år 1977 eller att de lämnats till arbetstagare som därefter erhållit anställning hos arbetsgivare och motsvarar utfästelser som har lämnats av arbetsgivaren till andra arbetstagare före utgången av år 1977. Med smärre avvikelser förstås sådana förmånsbelopp som utgår utöver allmän pensionsplan men inom ramen för högsta pensionsgrundande lön enligt planen under förutsättning att den genomsnittliga kostnaden för förmånsbeloppen icke överstiger åtta procent av kostnaden för pensionsåtagande enligt den allmänna pensionsplanen. Med genomsnittlig kostnad för förmånsbeloppen förstås den merkostnad som motsvarande förmåner skulle medföra, om de skulle lämnas åt samtliga som omfattas av den allmänna pensionsplanen. Överstiger kostnaden för förmånsbeloppen vad nu sagts, skall emellertid ingen del av den kostnad som överstiger kostnaden för pensionsåtagande enligt den allmänna pensionsplanen vara avdragsgill. För att erhålla avdragsrätt skall arbetsgivaren med intyg av försäkringsgivaren styrka att endast smärre avvikelser från allmän pensionsplan föreligger. Om särskilda skäl föreligga, får riksskatteverket besluta att avdrag som avses i detta stycke skall medges även i andra fall. Mot beslut av riksskatteverket i fråga som här avses får talan ej föras.

Har arbetsgivare gjort pensionsåtagande enligt allmän pensionsplan men föreligger icke avdragsrätt enligt första stycket eller har arbetsgivare gjort pensionsåtagande för arbetstagare som icke omfattas av allmän pensionsplan, får han – under förutsättning att åtagandet tryggats genom pensionsförsäkring – avdrag för kostnaderna för sådant åtagande med högst ett belopp motsvarande summan av 35 procent av vad arbetsgivaren utgivit i lön till arbetstagaren intill en lön som motsvarar tjugo gånger det basbelopp som enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring bestämts för januari månad året närmast före taxeringsåret samt 25

Har arbetsgivare gjort pensionsåtagande enligt allmän pensionsplan men föreligger icke avdragsrätt enligt första stycket eller har arbetsgivare gjort pensionsåtagande för arbetstagare som icke omfattas av allmän pensionsplan, får han – under förutsättning att åtagandet tryggats genom pensionsförsäkring – avdrag för kostnaderna för sådant åtagande med högst ett belopp motsvarande summan av 35 procent av vad arbetsgivaren utgivit i lön till arbetstagaren intill en lön som motsvarar tjugo gånger det basbelopp som enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring bestämts för året närmast före taxeringsåret samt 25 procent av

Nuvarande lydelse

procent av lönen till den del den överstiger tjugo men icke trettio gånger nämnda basbelopp. Avdraget får beräknas på lön som arbetsgivaren utgivit till arbetstagaren antingen under beskattningsåret eller under det närmast föregående beskattningsåret.

Arbetsgivare, som enligt 25 § lagen (1967:531) om tryggnad av pensionsutfästelse m.m. är skyldig att trygga upplupen del av pensionsutfästelse genom att köpa pensionsförsäkring, får avdrag för hela kostnaden för sådan försäkring om utfästelsen icke avser arbetstagare i aktiebolag eller ekonomisk förening som har bestämmande inflytande över företaget.

Vid beräkning av avdrag för kostnader avsedda att trygga arbetsgivarens pensionsåtaganden får pensionsutfästelse beaktas endast om försäkring för utfästelsen skulle ha varit sådan pensionsförsäkring som avses i punkt 1 av anvisningarna till 31 §.

Om särskilda skäl föreligger, får riksskatteverket besluta om avdrag avseende kostnader för att trygga pensionsutfästelse utöver vad som gäller enligt första och femte styckena ovan. Mot sådant beslut får talan ej föras.

Föreslagen lydelse

lönen till den del den överstiger tjugo men icke trettio gånger nämnda basbelopp. Avdraget får beräknas på lön som arbetsgivaren utgivit till arbetstagaren antingen under beskattningsåret eller under det närmast föregående beskattningsåret.

till 30 §

1.³ Vid beräkning av nettointäkt av försäkringsrörelse som drivits av *livförsäkringsanstalt* skall följande iakttas.

Som bruttointäkt upptages intäkt av kapital- och fastighetsförvaltning med undantag av den del av intäkten som belöper på pensionsförsäkringar, vilka anstalten meddelat direkt eller meddelat i återförsäkring åt inländsk försäkringsanstalt.

Som bruttointäkt upptages även vinst vid försäljning av eller vid uppskrivning av värdet av annan tillgång än inventarium eller för stadigvarande bruk i rörelsen avsedd fastighet. Vid försäljning av fastighet som utgör omsättningstillgång i försäkringsrörelsen skall punkt 1 fjärde stycket av anvisningarna till 28 § tillämpas. I bruttointäkten upptages vidare hyresvärde av fastighet, som använts i försäkringsrörelsen. Har livförsäkringsanstalt hos utländsk försäkringsanstalt återförsäkrat direkt meddelad eller i återförsäkring åt inländsk försäkringsanstalt meddelad annan försäkring än pensionsförsäkring utan att hos sig behålla premiereserven, anses som ränteintäkt ränta på värdet av återförsäkrarens ansvarighet enligt den räntefot som legat

³ Senaste lydelse 1981:295.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

till grund för premieberäkningen.

Från bruttointäkten får avdragas dels ränta på gäld, dels, i fråga om fastighetsförvaltning, annan enligt 25 § avdragsgill omkostnad för fastighet, dels förlust vid försäljning av annan tillgång än inventarium eller för stadigvarande bruk i rörelsen avsedd fastighet, dels belopp varmed värdet av annan tillgång än inventarium eller för stadigvarande bruk i rörelsen avsedd fastighet enligt denna lag nedskrivits, dels 5 procent av vad som återstår av bruttointäkten efter avdrag enligt detta stycke.

I fråga om individuell livförsäkring, individuell annan personförsäkring och gruppförsäkring får i varje sådan verksamhet för sig, sedan avdrag åtnjutits enligt föregående stycke, från återstående bruttointäkt göras avdrag med belopp motsvarande för varje direkt tecknad personförsäkring, som icke är pensionsförsäkring, 3 promille av det basbelopp som enligt 1 kap. 6 § lagen den 25 maj 1962 (nr 381) om allmän försäkring faststälts för januari månad under taxeringsåret. Avdraget skall för varje försäkring beräknas till helt kronotal så, att öretal bortfaller. Som en försäkring anses dels alla individuella livförsäkringar, som samtidigt tecknats på samma persons eller samma persons liv, dels alla andra individuella personförsäkringar, som samtidigt tecknats med samma person som försäkrad, dels samma persons alla gruppförsäkringar som han har inom en och samma grupp. Sammanlagt avdrag enligt detta stycke får icke överstiga återstående bruttointäkt av den verksamhet till vilken avdraget hänför sig.

Avdrag får icke ske för sådan ränta på återbäringsmedel som tillkommer försäkringstagare.

I fråga om individuell livförsäkring, individuell annan personförsäkring och gruppförsäkring får i varje sådan verksamhet för sig, sedan avdrag åtnjutits enligt föregående stycke, från återstående bruttointäkt göras avdrag med belopp motsvarande för varje direkt tecknad personförsäkring, som icke är pensionsförsäkring, 3 promille av det basbelopp som enligt 1 kap. 6 § lagen (1962:381) om allmän försäkring faststälts för taxeringsåret. Avdraget skall för varje försäkring beräknas till helt kronotal så, att öretal bortfaller. Som en försäkring anses dels alla individuella livförsäkringar, som samtidigt tecknats på samma persons eller samma persons liv, dels alla andra individuella personförsäkringar, som samtidigt tecknats med samma person som försäkrad, dels samma persons alla gruppförsäkringar som han har inom en och samma grupp. Sammanlagt avdrag enligt detta stycke får icke överstiga återstående bruttointäkt av den verksamhet till vilken avdraget hänför sig.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

till 32 §

11.⁴ Med bestämmelsen i 32 § 1 mom. tredje stycket om kollektiv avgångsbidragförsäkring avses sådan försäkring som meddelas av Arbetsmarknadens försäkringsaktiebolag. Ersättning på grund av dylik försäkring utgår dels med ett s.k. A-belopp, som bestäms med hänsyn endast till den försäkrades levnadsålder och anställningstid, dels med ett s.k. B-belopp, som bestäms med hänsyn även till övriga omständigheter i det enskilda fallet. Som intäkt av tjänst räknas dels ersättningens A-belopp, dels den del av ersättningens B-belopp som överstiger ett belopp, motsvarande två gånger det basbelopp som fastställts för *januari månad under* taxeringsåret med stöd av 1 kap. 6 § lagen *den 25 maj 1962 (nr 381)* om allmän försäkring.

Bestämmelserna i första stycket äga motsvarande tillämpning i fråga om ersättning på grund av sådan kollektiv avgångsbidragförsäkring i annan försäkringsanstalt som beträffande ersättningens storlek och övriga villkor motsvarar kollektiv avgångsbidragförsäkring hos Arbetsmarknadens försäkringsaktiebolag.

Med bestämmelsen i 32 § 1 mom. tredje stycket om avgångsersättning som utgår annorledes än på grund av kollektiv avgångsbidragförsäkring avses sådan avgångsersättning som staten utbetalar till arbetstagare och som utgår enligt motsvarande grunder som ersättning på grund av kollektiv avgångsbidragförsäkring i Arbetsmarknadens försäkringsaktiebolag.

Bestämmelserna i 32 § 1 mom. tredje stycket om avgångsersättning till arbetstagare som omfattas av s.k. trygghetsavtal avser sådan ersättning, som utgår enligt trygghetsavtal mellan Privattjänstemannakartellen och arbetsgivarorganisation och

11. Med bestämmelsen i 32 § 1 mom. tredje stycket om kollektiv avgångsbidragförsäkring avses sådan försäkring som meddelas av Arbetsmarknadens försäkringsaktiebolag. Ersättning på grund av dylik försäkring utgår dels med ett s.k. A-belopp, som bestäms med hänsyn endast till den försäkrades levnadsålder och anställningstid, dels med ett s.k. B-belopp, som bestäms med hänsyn även till övriga omständigheter i det enskilda fallet. Som intäkt av tjänst räknas dels ersättningens A-belopp, dels den del av ersättningens B-belopp som överstiger ett belopp, motsvarande två gånger det basbelopp som fastställts för taxeringsåret med stöd av 1 kap. 6 § lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Bestämmelserna i 32 § 1 mom. tredje stycket om avgångsersättning till arbetstagare som omfattas av s.k. trygghetsavtal avser sådan ersättning, som utgår enligt trygghetsavtal mellan Privattjänstemannakartellen och arbetsgivarorganisation och

⁴ Senaste lydelse 1977:41.

Nuvarande lydelse

fastställs under ledning av ett s.k. trygghetsråd. Ersättning på grund av sådant trygghetsavtal utgår dels med ett belopp som utbetalas månaden efter det att anställningen har upphört, dels med ytterligare ett belopp som utbetalas när arbetstagaren har varit arbetslös i minst sex månader. Som intäkt av tjänst räknas dels det förstnämnda beloppet, dels den del av det senare beloppet som överstiger vad som motsvarar två gånger det basbelopp som med stöd av 1 kap. 6 § lagen om allmän försäkring har fastställts för *januari månad under* taxeringsåret.

Föreslagen lydelse

fastställs under ledning av ett s.k. trygghetsråd. Ersättning på grund av sådant trygghetsavtal utgår dels med ett belopp som utbetalas månaden efter det att anställningen har upphört, dels med ytterligare ett belopp som utbetalas när arbetstagaren har varit arbetslös i minst sex månader. Som intäkt av tjänst räknas dels det förstnämnda beloppet, dels den del av det senare beloppet som överstiger vad som motsvarar två gånger det basbelopp som med stöd av 1 kap. 6 § lagen om allmän försäkring har fastställts för taxeringsåret.

till 41 §

3 a.⁵ I fråga om skattskyldiga, som bedriver byggnads- eller anläggningsrörelse eller hantverks- eller konsultrörelse, godtas den i räkenskaperna gjorda redovisningen av pågående arbeten vid inkomsttaxeringen om redovisningen inte står i strid med bestämmelserna i denna anvisningspunkt. Utförs de pågående arbetena på löpande räkning gäller bestämmelserna i tredje, åttonde och nionde styckena. Beträffande arbeten, som utförs till fast pris, gäller bestämmelserna i fjärde nionde styckena. Enskild näringsidkare i vars verksamhet den årliga bruttoomsättningssumman normalt understiger ett gränobelopp som motsvarar 20 gånger det enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring *bestämda basbeloppet* för den sista månaden av räkenskapsåret.

3 a. I fråga om skattskyldiga, som bedriver byggnads- eller anläggningsrörelse eller hantverks- eller konsultrörelse, godtas den i räkenskaperna gjorda redovisningen av pågående arbeten vid inkomsttaxeringen om redovisningen inte står i strid med bestämmelserna i denna anvisningspunkt. Utförs de pågående arbetena på löpande räkning gäller bestämmelserna i tredje, åttonde och nionde styckena. Beträffande arbeten, som utförs till fast pris, gäller bestämmelserna i fjärde-nionde styckena. Enskild näringsidkare i vars verksamhet den årliga bruttoomsättningssumman normalt understiger ett gränobelopp som motsvarar 20 gånger det *basbelopp* enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring *som gäller under* den sista månaden av räkenskapsåret.

⁵ Senaste lydelse 1981:295.

Nuvarande lydelse

får tillämpa bestämmelserna för arbeten som utförs på löpande räkning även i fråga om arbeten som utförs till fast pris.

Ett arbete anses utfört på löpande räkning om ersättningen uteslutande eller så gott som uteslutande fastställs på grundval av ett på förhand bestämt arvode per tidsenhet, den faktiska tidsåtgången och – i förekommande fall – den skattskyldiges faktiska utgifter för arbetet. I annat fall anses arbetet utfört till fast pris.

Värdet av pågående arbeten, som utförs på löpande räkning, behöver inte tas upp som tillgång. I stället skall som intäkt redovisas summan av de belopp avseende arbetena som den skattskyldige har fakturerat under beskattningsåret.

Värdet av pågående arbeten som utförs till fast pris får, såvitt gäller byggnads- eller anläggningsrörelse, tas upp till lägst ett belopp motsvarande 85 procent av de vid beskattningsårets utgång nedlagda direkta kostnaderna avseende de arbeten för vilka slutlig resultatredovisning då inte har skett. I fråga om hantverks- eller konsultrörelse får värdet av pågående arbeten, som utförs till fast pris, tas upp till lägst ett belopp motsvarande samtliga vid beskattningsårets utgång nedlagda direkta kostnader avseende de arbeten för vilka slutlig resultatredovisning då inte har skett. Från sistnämnda värde får avdrag åtnjutas med högst ett belopp motsvarande *basbeloppet* för den sista månaden av räkenskapsåret, dock inte med högre belopp än som svarar mot de direkta kostnaderna. Har den skattskyldige erhållit ersättning för arbete, som avses i detta stycke, skall beloppet inte redovisas som intäkt utan som en skuld till den för vars räkning arbetet utförs.

Som direkt kostnad anses inte värdet av den arbetsinsats som utförs av den

Föreslagen lydelse

får tillämpa bestämmelserna för arbeten som utförs på löpande räkning även i fråga om arbeten som utförs till fast pris.

Värdet av pågående arbeten som utförs till fast pris får, såvitt gäller byggnads- eller anläggningsrörelse, tas upp till lägst ett belopp motsvarande 85 procent av de vid beskattningsårets utgång nedlagda direkta kostnaderna avseende de arbeten för vilka slutlig resultatredovisning då inte har skett. I fråga om hantverks- eller konsultrörelse får värdet av pågående arbeten, som utförs till fast pris, tas upp till lägst ett belopp motsvarande samtliga vid beskattningsårets utgång nedlagda direkta kostnader avseende de arbeten för vilka slutlig resultatredovisning då inte har skett. Från sistnämnda värde får avdrag åtnjutas med högst ett belopp motsvarande *det basbelopp som gäller under* den sista månaden av räkenskapsåret, dock inte med högre belopp än som svarar mot de direkta kostnaderna. Har den skattskyldige erhållit ersättning för arbete, som avses i detta stycke, skall beloppet inte redovisas som intäkt utan som en skuld till den för vars räkning arbetet utförs.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

skattskyldige, dennes make eller barn under 16 år. Är uppdragstagaren ett handelsbolag skall som direkt kostnad inte anses värdet av arbetsinsats som utförs av delägare i bolaget.

Uppgår värdet av pågående arbeten i byggnads- eller anläggningsrörelse till lägre belopp än medeltalet av värdena av sådana arbeten vid utgången av de två närmast föregående beskattningsåren (jämförelseåren), får värdet av pågående arbeten vid beskattningsårets utgång tas upp till lägst ett belopp motsvarande skillnaden mellan värdet av pågående arbeten vid nämnda tidpunkt och 15 procent av jämförelseårens medeltalsvärden. Blir skillnaden negativ får bestämmelserna i de två sista meningarna av punkt 2 sjätte stycket tillämpas.

Har den skattskyldige åtagit sig att till fast pris utföra visst arbete för annans räkning skall, såvida intressegemenskap råder mellan den skattskyldige och uppdragsgivaren och anledning finns att anta att bestämmelserna ovan i denna anvisningspunkt utnyttjats för att bereda obehörig skatteförmån åt den skattskyldige eller uppdragsgivaren, nämnda bestämmelser inte gälla. I nu avsedda fall skall den skattskyldiges inkomst på grund av arbetena beräknas efter vad som med hänsyn till omständigheterna framstår som skäligt.

Har den skattskyldige i betydande omfattning underlåtit att slutredovisa eller fakturera belopp som enligt god redovisningssed hade kunnat slutredovisas eller faktureras skall som intäkt tas upp de belopp som skäligen hade kunnat slutredovisas eller faktureras.

Kan den skattskyldige göra sannolikt att det belopp, som enligt bestämmelserna ovan skall redovisas som intäkt av pågående arbeten, överstiger vad som kan anses förenligt med god redovisningssed, får inkomsten i skälig utsträckning jämkas nedåt.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1982.
2. De nya bestämmelserna i punkt 1 av anvisningarna till 30 § och punkt 11 av anvisningarna till 32 § tillämpas första gången vid 1982 års taxering.
3. De nya bestämmelserna i 46 § 2 mom. och punkt 2 e av anvisningarna till 29 § tillämpas första gången vid 1983 års taxering. Äldre bestämmelser i 46 § 2 mom. sjätte stycket gäller dock alljämt om driften i förvärvskällan har upphört före ikraftträdandet.
4. De nya bestämmelserna i punkt 3 a av anvisningarna till 41 § tillämpas första gången vid 1984 års taxering.

17 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1981:553) om ändring i kommunal- skattelagen (1928:370)

Härigenom föreskrivs att anvisningarna till 19 § kommunal-
skattelagen (1928:370) i den lydelse de har erhållit genom lagen (1981:553) om ändring i
nämnda lag och övergångsbestämmelserna till lagen (1981:553) skall ha
nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Anvisningar

till 19 §

Socialhjälp, begravningshjälp samt underhåll, som lämnats fänge eller
patient å hospital, m. m. dyl. är icke att hänföra till skattepliktig inkomst.
Detsamma gäller i fråga om till föreningar inbetalda medlemsavgifter.

Med skadeståndsförsäkring förstås försäkring, enligt vilken den försäk-
rade äger utfå ersättning för skadestånd vartill han är berättigad på grund av
personskada (överfallsskydd o. d.).

Ersättning till följd av personskada som utgår i annan form än periodisk
utbetalning (engångsbelopp) och avser förlorad inkomst av skattepliktig
natur utgör skattepliktig intäkt såvida icke annat följer av övriga bestäm-
melser i denna lag.

Om engångsbelopp, som utgår till
följd av personskada, utgör ersätt-
ning för framtida förlust av skatte-
pliktig inkomst, skall dock 40 pro-
cent av beloppet avräknas såsom
icke skattepliktig del. Upphär skatt-
skyldig två eller flera sådana en-
gångsbelopp till följd av samma per-
sonskada, skall vad som nu har sagts
gälla varje sådant belopp. Vad som
avräknas från ett eller flera engångs-
belopp under beskattningsåret får
emellertid – i förekommande fall
tillsammans med vad som avräknats
tidigare år – för samma personskada
sammanlagt icke överstiga femton
basbelopp enligt lagen (1962:381)
om allmän försäkring. Härvid skall
avräknad del av ett engångsbelopp
uttryckas i det basbelopp, som har
fastställts för *januari månad* det
beskattningsår under vilket engångs-

Om engångsbelopp, som utgår till
följd av personskada, utgör ersätt-
ning för framtida förlust av skatte-
pliktig inkomst, skall dock 40 pro-
cent av beloppet avräknas såsom
icke skattepliktig del. Upphär skatt-
skyldig två eller flera sådana en-
gångsbelopp till följd av samma per-
sonskada, skall vad som nu har sagts
gälla varje sådant belopp. Vad som
avräknas från ett eller flera engångs-
belopp under beskattningsåret får
emellertid – i förekommande fall
tillsammans med vad som avräknats
tidigare år – för samma personskada
sammanlagt icke överstiga femton
basbelopp enligt lagen (1962:381)
om allmän försäkring. Härvid skall
avräknad del av ett engångsbelopp
uttryckas i det basbelopp, som har
fastställts för det *år* under vilket
engångsbeloppet blivit tillgängligt

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

beloppet blivit tillgängligt för lyft- för lyftning.
ning.

Utbytes sådan livränta eller del därav, som utgår till följd av personskada och utgör skattepliktig intäkt enligt 32 § 1 mom., mot engångsbelopp, gälla bestämmelserna i föregående stycke beträffande sådant engångsbelopp. Utbytes samma livränta eller del därav, som utgör skattepliktig intäkt enligt 32 § 1 mom., mot engångsbelopp, skall hela engångsbeloppet upptagas såsom skattepliktig intäkt. Sker utbyte, helt eller delvis, av annan livränta än nu sagts mot engångsbelopp, skall beloppet anses utgöra icke skattepliktig intäkt.

Lön, som utgår från arbetsgivare i sådana fall, då denne på grund av 3 kap. 16 § andra eller tredje stycket lagen (1962:381) om allmän försäkring äger uppbära arbetstagaren tillkommande ersättning från allmän försäkringskassa, är skattepliktig intäkt. För arbetsgivaren är den av honom i nämnda fall uppburna ersättningen från försäkringskassan ävensom annan därifrån uppburen ersättning i anledning av kostnad för den anställdes räkning att betrakta som skattepliktig inkomst, dock att ersättningen icke är skattepliktig för arbetsgivaren, därest den till den anställde utbetalda lönen eller den för honom havda kostnaden utgör för arbetsgivaren icke avdragsgill utgift i förvärvskälla. Ersättning, som annorledes än i form av pension eller annan livränta utbetalas av arbetsgivare vid yrkesskada eller arbetsskada i de fall, då arbetsgivaren står s. k. självrisk enligt lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring eller lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring, räknas till skattepliktig inkomst enligt de grunder som skulle hava gällt vid försäkring enligt sistnämnda lag.

Skatteplikt föreligger inte för bidrag från stat eller kommun, som utgår enligt av regeringen eller av statlig myndighet meddelade bestämmelser, i samband med utbildning eller omskolning, till arbetslösa och partiellt arbetsföra samt med dem i fråga om sådana bidrag likställda i den mån bidragen avser traktamente och särskilt bidrag. Flyttningsbidrag enligt arbetsmarknadskungörelsen (1966:358) och flyttningsstöd enligt förordningen (1979:632) om regionalpolitiskt stöd utgör inte skattepliktig intäkt i följd varav avdrag inte medges för den kostnad som sådant bidrag eller stöd är avsett att täcka. Skatteplikt föreligger inte heller för bidrag som utgår enligt lagen (1960:603) om bidrag till vissa handikappade ägare av motorfordon.

Statsbidrag, som utgår till näringsidkare för hans näringsverksamhet, är icke skattepliktig inkomst, om bidraget använts för att bestrida kostnad för vilken rätt till avdrag icke föreligger vare sig direkt såsom omkostnad eller i form av årliga värdeminskningssavdrag. Har bidraget använts för att bestrida sådan kostnad i verksamheten som är på en gång avdragsgill vid taxeringen, utgör bidraget skattepliktig intäkt. Är den kostnad för vilken bidraget utgår

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

avdragsgill vid taxeringen för tidigare beskattningsår än det då bidraget skall upptagas som intäkt, får den skattskyldige i stället åtnjuta avdrag för kostnaden vid taxeringen för det år då bidraget upptages som intäkt. Yrkande härom skall göras i deklarationen avseende det beskattningsår då yrkande om avdraget eljest enligt denna lag först skolat framställas. Återbetalas bidrag, som upptagits som intäkt, får den skattskyldige göra avdrag för det återbetalade beloppet. Har bidraget använts för att anskaffa tillgång, för vilken anskaffningskostnaden får avdragas genom årliga värdeminskingsavdrag, skall vid beräkning av värdeminskingsavdrag såsom anskaffningskostnad anses endast så stor del av kostnaden som icke täckts av bidraget. Är bidraget större än det taxeringsmässiga restvärdet för tillgången, skall ett belopp motsvarande skillnaden utgöra skattepliktig intäkt för mottagaren. Återbetalas statsbidrag, som påverkat beräkningen av anskaffningskostnaden i nu avsett hänseende, får tillgångens avskrivningsunderlag ökas med vad som återbetalats, dock med högst det belopp varmed beräkningen påverkats. I den mån statsbidrag enligt vad nyss föreskrivits utgjort skattepliktig intäkt, får den skattskyldige vid återbetalningen tillgodoföra sig avdrag för den del som sålunda utgjort skattepliktig intäkt. Har bidraget använts för att anskaffa tillgångar avsedda för omsättning eller förbrukning (lager), utgör bidraget skattepliktig intäkt, men skall å andra sidan vid tillämpning av 41 § och anvisningarna till nämnda paragraf den del av lagret för vilken anskaffningskostnaden täckts av bidraget icke medräknas vid värdesättningen av tillgångarna. Återbetalas statsbidrag, som använts för anskaffande av lagertillgångar, får den skattskyldige göra avdrag för det återbetalade beloppet. Tillgångarnas anskaffningsvärde skall därvid anses ökat med det återbetalade beloppet. Vad som ovan sagts i detta stycke äger motsvarande tillämpning för statsbidrag i form av amorteringsfritt lån (avskrivningslån). Omställningsbidrag enligt arbetsmarknadskungörelsen (1966:368) och kontant arbetsmarknadsstöd utgör skattepliktig intäkt.

Stöd som staten lämnar till företag i form av lån, för vilket återbetalningskyldigheten är beroende av företagets framtida resultatutveckling eller annan liknande omständighet, skall inte anses som skattepliktig inkomst. Regeringen kan dock, om synnerliga skäl därtill föreligga, på ansökan av företaget besluta att lånebeloppet skall anses utgöra skattepliktig intäkt i företagets näringsverksamhet. I beslutet skall anges om lånet i sin helhet skall utgöra skattepliktig intäkt under det beskattningsår då lånet ställes till företagets förfogande eller om utbetalat lånebelopp skall utgöra skattepliktig intäkt under beskattningsår till vilket utbetalningen är hänförlig. Återbetalas lån, som i enlighet med beslutet upptagits såsom skattepliktig intäkt, får företaget göra avdrag för det återbetalade beloppet.

Skatteplikt föreligger icke för engångsbidrag som utgår i samband med arbetsplacering som utgör led i arbetsmarknadsstyrelsens omhändertagande

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

av flyktingar.

Skatteplikt föreligger ej heller för bidrag, som stiftelsen Dag Hammar-skjöld's Minnesfond till fullföljande av sitt ändamål utger för mottagarens utbildning.

Enligt 46 § 2 mom. första stycket 4) föreligger viss rätt till avdrag för bidrag till barns underhåll. Sådant underhållsbidrag skall icke hänföras till skattepliktig inkomst.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1982 och tillämpas första gången vid 1983 års taxering.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1982 och tillämpas första gången vid 1983 års taxering. *Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om engångsbelopp som har blivit tillgängligt för lyftning före ikraftträdandet.*

18 Förslag till Lag om ändring i uppbördslagen (1953:272)

Härigenom föreskrivs att 10 § uppbördslagen (1953:272)¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 §:

Preliminär A-skatt skall inte beräknas på ersättning, som vid kommunal tjänst lämnas för vissa med tjänsten förenade kostnader, ej heller på ersättning, som vid enskild tjänst lämnas för sadana kostnader, om inte ersättningen väsentligen överstiger vad som skäligen kan anses vara erforderligt för kostnadernas bestridande.

Preliminär A-skatt skall inte utgå för:

a) folkpension och tilläggs pension enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, där ej annat följer av förordnande enligt 3 § 3 mom. eller den skattskyldige begär att avdrag för sådan skatt skall göras:

c) familjebidrag enligt familjebidragslagen (1946:99); eller

c) familjebidrag enligt familjebidragslagen (1978:520); eller

d) sådan pension, livränta eller från försäkringsanstalt utgående annan skattepliktig ersättning, som uppgår till högst hälften av det basbelopp som enligt lagen om allmän försäkring gällde för december månad året före det år under vilket ersättningen utges. Vad nu har sagts skall dock ej tillämpas på pension och vårdbidrag, som utgår på grund av lagen om allmän försäkring, delpension enligt lagen (1979:84) om delpensionsförsäkring och på yrkesskadelivränta eller livränta enligt lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring eller lagen (1977:265) om statligt personskadeskydd.

d) sådan pension, livränta eller från försäkringsanstalt utgående annan skattepliktig ersättning, som uppgår till högst hälften av det basbelopp som enligt lagen om allmän försäkring gällde för året före det år under vilket ersättningen utges. Vad nu har sagts skall dock ej tillämpas på pension och vårdbidrag, som utgår på grund av lagen om allmän försäkring, delpension enligt lagen (1979:84) om delpensionsförsäkring och på yrkesskadelivränta eller livränta enligt lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring eller lagen (1977:265) om statligt personskadeskydd.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1982 och tillämpas första gången i fråga om preliminär skatt för år 1983.

¹ Lagen omtryckt 1972:75.

Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:771.

² Senaste lydelse 1979:489.

19 Förslag till Lag om ändring i jordbruksbokföringslagen (1979:141)

Härigenom föreskrivs att 1 § jordbruksbokföringslagen (1979:141) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Enskild person som äger eller brukar jordbruksfastighet är skyldig att som underlag för taxeringen föra räkenskaper för inkomsten från fastigheten på sätt nedan sägs. Detsamma gäller dödsbo som äger eller brukar jordbruksfastighet.

Bestämmelserna i 9–15 §§ behöver ej tillämpas av näringsidkare i vars verksamhet den årliga bruttoomsättningssumman normalt understiger ett gränsbelopp som motsvarar 20 gånger det enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring bestämda *basbeloppet* för den sista månaden av räkenskapsåret.

Bestämmelserna i 9–15 §§ behöver ej tillämpas av näringsidkare i vars verksamhet den årliga bruttoomsättningssumman normalt understiger ett gränsbelopp som motsvarar 20 gånger det *basbelopp* enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring *som gäller under* den sista månaden av räkenskapsåret.

Skyldigheten att föra räkenskaper enligt denna lag skall vid tillämpning av annan lag icke anses innebära att näringsidkaren är bokföringskyldig enligt bokföringslagen (1976:125).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1982.

20 Förslag till Lag om ändring i studiestödslagen (1973:349)

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 23 § studiestödslagen (1973:349)¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

23 §

Vid beräkning enligt 13 och 14 §§ av studiemedel tillämpas det basbelopp som gäller vid ingången av den tidsperiod för vilken studiemedlen är avsedda.

Vid beräkning enligt 16, 17 och 19 §§ av studiemedel tillämpas det basbelopp som gäller en månad före ingången av det kalenderhalvår för vilket studiemedlen är avsedda.

Vid beräkning enligt 13, 14, 16, 17 och 19 §§ av studiemedel tillämpas det basbelopp som gäller vid ingången av den tidsperiod för vilken studiemedlen är avsedda.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1982.

¹ Lagen omtryckt 1981:579.

SOCIALDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1981-09-24

Närvarande: statsministern Fälldin, ordförande, och statsråden Åsling, Söder, Johansson, Wirtén, Andersson, Petri, Eliasson, Gustafsson, Tillander, Molin

Föredragande: statsrådet Söder

Lagrådsremiss om sättet att fastställa basbeloppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, m. m.

1 Inledning

Regeringen har tidigare denna dag beslutat att lägga fram en proposition om vissa ekonomisk-politiska åtgärder, m. m. (prop. 1981/82:30). I propositionen redovisas ett samlat åtgärdsprogram som bl. a. tar sikte på att medverka till en viss uppbromsning av de kraftiga kostnadsökningarna för staten och den allmänna försäkringen. De indexregler som gäller inom pensionssystemet har under de senaste åren inneburit en kraftig kostnadsutveckling på detta område. I propositionen har aviserats att reglerna för omräkning av basbeloppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring (AFL) bör ändras så att basbeloppet i fortsättningen justeras endast en gång per år. Därmed kommer pensioner m. m. att ändras till följd av prisutvecklingen högst en gång per år.

Med hänvisning till vad jag har anfört i min anmälan till nämnda proposition kommer jag i det följande att föreslå att bestämmelsen om basbeloppet i 1 kap. 6 § AFL ändras. Vidare kommer jag att behandla de följdändringar som behövs i andra lagar. Samråd har skett med cheferna för berörda departement, nämligen chefen för justitiedepartementet och chefen för ekonomi- och budgetdepartementen.

Med hänsyn till konstitutionsutskottets ställningstagande i granskningsbetänkandet 1980/81:25 bör frågorna redovisas för lagrådet innan proposition läggs (KU 1980/81:25 s. 54).

2 Sättet att fastställa basbeloppet

Den grundläggande bestämmelsen om basbeloppet finns i 1 kap. 6 § AFL och har i huvudsak följande innehåll. Basbeloppet fastställs av regeringen för varje månad och är 15 400 kr. multiplicerat med det tal (jämförelsetal) som anger förhållandet mellan det allmänna prisläget under andra månaden före den som basbeloppet avser och prisläget i juni 1980. Förändringarna i det allmänna prisläget skall, i enlighet med föreskrifter som meddelas av regeringen, för tid efter oktober 1980 beräknas med bortseende från indirekta skatter, tullar, avgifter och ändringar i energipriser samt med tillägg för subventioner. Basbeloppet får ändras endast om jämförelsetalet har ökat eller minskat med minst 3 % sedan närmast föregående ändring skedde.

Under år 1980 höjdes basbeloppet vid fyra tillfällen. Hittills under år 1981 har basbeloppet höjts vid två tillfällen och är f. n. 17 300 kr. Detta belopp har varit oförändrat sedan juni 1981.

Utgående pensioner och andra förmåner inom den allmänna försäkringen anknyts till basbeloppet för den månad varje förmån avser. Detta innebär att förmånsbeloppen automatiskt ändras när basbeloppet ändras. I andra sammanhang används det basbelopp som gäller vid en viss tidpunkt, vanligen vid årets ingång. För beräkningen av pensionspoäng och för maximeringen av sjukpenning, havandeskapspenning och föräldrapenning tillämpas sålunda det vid årets ingång gällande basbeloppet.

Basbeloppet styr inte bara utgående förmåner inom den allmänna försäkringen utan har successivt fått ökad betydelse inom andra offentliga rättsområden. Basbeloppet används därvid för att beräkna ersättningsbelopp, inkomstgränser m. m. Det är vidare inte ovanligt att det på det privaträttsliga området tas in villkor med anknytning till basbeloppet. På arbetsmarknadens område har t. ex. basbeloppet fått betydelse för de tjänstepensioner och andra avtalsförsäkringar som kompletterar den allmänna försäkringen.

Som tidigare nämnts har chefen för ekonomi- och budgetdepartementen denna dag redovisat motiv och riktlinjer för vissa budgetförstärkande åtgärder. Med hänvisning till vad jag anförde i anslutning härtill föreslår jag att reglerna för uppräkningsindexanknutna förmåner m. m. ändras så att uppräkningsindex i fortsättningen sker endast en gång per år. Jag föreslår därför att reglerna för fastställande av basbeloppet enligt AFL ändras på följande sätt.

Basbeloppet fastställs att gälla för år i stället för som nu för månad. Basbeloppet kommer därvid att räknas fram genom att jämförelsen görs mellan det tal som anger förhållandet mellan det allmänna prisläget i november året före det år som basbeloppet avser och prisläget i juni 1980. Beräkningsgrunderna skall i övrigt vara desamma som enligt nuvarande regler.

Eftersom basbeloppet enligt förslaget skall fastställas endast en gång per år, finns det inget behov av att behålla nuvarande bestämmelse om att basbeloppet får ändras endast om prisläget har ändrats med minst 3 % sedan föregående ändring gjordes. Bestämmelsen hör dock gälla övergångsvis vid fastställande av basbeloppet för år 1982.

De nya reglerna för fastställande av basbeloppet bör gälla fr. o. m. den 1 januari 1982. Genom denna ändring kommer de basbeloppsanknutna sociala förmåner m. m. som f. n. omräknas under löpande år vid förändring av basbeloppet att fr. o. m. år 1982 räknas om endast i januari varje år.

Vad jag här har anfört föranleder ändring i 1 kap. 6 § AFL.

När det gäller ingångna avtal och andra bestående rättsförhållanden på det civilrättsliga området som hänvisar till basbeloppet får det efter en tolkning av villkoren i varje enskilt fall avgöras vilka effekterna blir av den föreslagna ändringen (jfr lagutskottets yttrande 1980/81:3y till socialförsäkringsutskottet; Sfu 1980/81:14 s. 80).

3 Övriga lagförslag

Förslaget till ändring i 1 kap. 6 § AFL föranleder följändringar i ett flertal lagar. Det gäller främst författningar, i vilka det finns föreskrifter som hänvisar till basbeloppet för en bestämd månad.

Under *socialdepartementets ansvarsområde* kommer ändringen av reglerna för basbeloppet att beröra följande förmåner som nu är knutna till basbeloppet för den månad som förmånen avser:

1. folkpension i form av ålderspension, förtidspension, sjukbidrag, änkepension, barnpension, barntillägg till folkpension, handikappersättning och vårdbidrag enligt AFL.

2. allmän tilläggspension i form av ålderspension, förtidspension, änkepension och barnpension enligt AFL.

3. pensionstillskott enligt lagen (1969:205) om pensionstillskott.

4. hustrutillägg enligt lagen (1962:392) om hustrutillägg och kommunalt bostadstillägg till folkpension.

5. delpension enligt lagen (1979:84) om delpensionsförsäkring och motsvarande äldre bestämmelser i lagen (1975:380) om delpensionsförsäkring.

6. fastställd livränta enligt lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring.

7. fastställd livränta enligt lagen (1977:265) om statligt personskadeskydd och ersättning enligt lagen (1977:266) om statlig ersättning vid ideell skada.

8. ersättningar enligt lagen (1977:267) om krigsskadeersättning till sjömän.

9. fastställda livräntor enligt äldre lagstiftning som räknas upp enligt lagen (1967:919) om värdesäkring av livräntor, lagen (1967:920) om värdesäkring

av yrkesskadelivräntor som utgår av statsmedel m. m., lagen (1977:268) om uppräknig av yrkesskadelivräntor m. m. samt lagen (1977:269) om uppräknig av statliga yrkesskadelivräntor m. m.

Därutöver berörs bidragsförskott enligt lagen (1964:143) om bidragsförskott.

När det gäller tilläggs pensionerna hänvisas i 12 kap. 2 § AFL till basbeloppet "för den månad, för vilken pension skall betalas" (lydelse enligt SFS 1981:692, som träder i kraft den 1 januari 1982). Det är här tillräckligt med en justering som innebär att en anknytning görs till basbeloppet för det aktuella året. För övriga förmåner under punkterna 1-9 gäller att värdesäkeringen sker genom en hänvisning till det aktuella basbeloppet, till det för varje tid gällande basbeloppet c. d. Det föreslagna sättet att fastställa basbeloppet föranleder därför inte någon ändring i sistnämnda bestämmelser.

I några författningar finns också bestämmelser som anknyter till basbeloppet vid årets ingång. Detta gäller som förut nämnts bl. a. beräkningen av pensionspoäng och maximeringen av sjukpenning, havandeskapspenning och föräldrampenning. Inte heller i dessa bestämmelser behöver någon ändring göras till följd av det nya basbeloppet. Detsamma gäller lagar, i vilka finns föreskrifter som hänvisar till en inträffad händelse. Exempelvis anknyts storleken av begravningshjälp enligt 5 kap. 1 § lagen om arbetsskadeförsäkring till basbeloppet vid tiden för dödsfallet.

Bidragsförskott enligt lagen (1964:143) om bidragsförskott utgår med viss procentandel av det basbelopp som har fastställts för månaden före den som bidragsförskottet avser. Här bör den ändringen göras att beloppsnivån i fortsättningen knyts till basbeloppet för det aktuella året. På grund av att utbetalningen av bidragsförskotten görs redan månaden före den som förskottet avser, hinner dock inte det nya basbeloppet tillämpas vid utbetalningen av förskottet för januari månad. Det bidragsförskott som avser januari får alltså beräknas med ledning av det basbelopp som gällde för det föregående året. Övergångsvis bör basbeloppet för december 1981 tillämpas i fråga om det bidragsförskott som avser januari 1982.

Den föreslagna ändringen av reglerna för basbeloppet får återverkningar på följande lagar under *justitiedepartementets ansvarsområde*:

1. Giftermålsbalken: 13 kap. 12 §
2. Föräldrabalken: 7 kap. 3 §, 12 kap. 1 §, 15 kap. 8, 12 och 19 §§
3. Ärvdabalken: 19 kap. 14 §
4. Konkurslagen: 188 §
5. Rättegångsbalken: 50 kap. 21 §
6. Lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar: 46 § 4 mom.
7. Lagen (1966:680) om ändring av vissa underhållsbidrag: 3 §
8. Lagen (1967:663) om tillägg till vissa trafikivräntor: 9 §

9. Förmånsrättslagen (1970:979): 13 §
10. Rättshjälpslagen (1972:429): 6 §
11. Lagen (1973:213) om ändring av skadeståndslivräntor: 2 §
12. Lagen (1973:214) om tillägg till vissa ansvarslivräntor: 5 §
13. Lagen (1974:8) om rättegången i tvistemål om mindre värden: 1 §
14. Aktiebolagslagen (1975:1385): 10 kap. 3 §
15. Trafikskadelagen (1975:1410): 21 och 24 §§
16. Bokföringslagen (1976:125): 1 §
17. Brottsskadelagen (1978:413): 11 §
18. Lagen (1980:1103) om årsredovisning m. m. i vissa företag: 2 kap. 1 och 3 §§

I de lagrum som har angetts vid 1, 3-5, 9 och 17 samt i 7 kap. 3 §, 12 kap. 1 § och 15 kap. 8 § föräldrabalken finns föreskrifter som anknyter till det basbelopp som gäller vid en inträffad händelse e. d. Dessa bestämmelser behöver inte ändras till följd av den föreslagna ändringen av reglerna för basbeloppet.

Däremot är det nödvändigt att göra ändringar i de lagar som har angetts vid 6-8, 10-16 och 18 samt i 15 kap. 12 och 19 §§ föräldrabalken. Här finns föreskrifter som anknyter till basbeloppet vid en bestämd månad e. d. Beträffande de flesta paragraferna är det tillräckligt med en justering som innebär att anknytning görs till det basbelopp som gäller för det aktuella året.

I några fall bör ändringen av reglerna för basbeloppet också medföra en del särskilda ändringar som motiveras av praktiska skäl. Detta gäller bl. a. de vid 8, 11 och 12 upptagna *lagarna om vissa livräntor*. Dessa livräntor är värdesäkrade i anslutning till basbeloppet. Livräntorna ändras under vissa förutsättningar den 1 januari varje år. Det basbelopp som ligger till grund för ändringen avser f. n. december föregående år. Att detta basbelopp har valts, och inte basbeloppet som gäller för januari det år ändringen görs, har praktiska orsaker. Denna ordning gör det nämligen möjligt att meddela erforderliga föreskrifter om ändring av livräntorna i så god tid att ändringen kan genomföras den 1 januari (se vidare prop. 1973:14).

Det är angeläget att det basbelopp, som enligt de föreslagna nya basbeloppsreglerna skall gälla fr. o. m. den 1 januari varje år slår igenom så snart som möjligt på de livräntor som betalas samma år. En lämplig ordning är att de aktuella indextilläggen fr. o. m. år 1983 börjar utgå den 1 februari. Tillräckligt god tid för att meddela erforderliga föreskrifter kommer då att ges. Däremot är det inte nödvändigt att för år 1982 avvika från äldre bestämmelser, eftersom det då finns möjlighet att använda basbeloppet för december 1981.

Särskilda ändringar krävs också i *lagen om ändring av vissa underhållsbidrag* (punkten 7). I denna lag, indexlagen, finns föreskrifter om att underhållsbidrag som på grund av lag skall betalas ut till bl. a. förutvarande

make, eget barn eller annans barn skall ändras i anslutning till basbeloppet. Enligt 3 § skall ändring ske årligen den 1 april, men endast om basbeloppet för mars med minst 5 % över- eller underskrider det basbelopp som låg till grund för den senaste ändringen.

Av hänsyn till den bidragsberättigade, som först i efterhand får sin kompensation för det gångna årets penningvärdeförsämring, bör uppräknings- och bidraget liksom f. n. ske så snart som möjligt efter det att det aktuella basbeloppet har fastställts. Med hänsyn härtill bör indexuppräknings- och bidragen sedan det nya basbeloppssystemet har börjat tillämpas slå igenom redan den 1 februari. Att övergå till en tidigare tidpunkt på året för omräkningen av underhållsbidrag kräver emellertid under det första året särskilt förberedelsearbete hos berörda myndigheter. För de bidragsberättigade och de bidragsskyldiga är det också av vikt att information om de ändrade reglerna kan lämnas i god tid. Jag föreslår därför att under år 1982 omräkning av underhållsbidragen görs först den 1 mars, om de i lagen angivna förutsättningarna för en omräkning då är uppfyllda.

I fråga om underhållsbidrag, som år 1979 eller därefter bestäms under tiden januari–mars ett år, sker ändring på grund av basbeloppsutvecklingen tidigast den 1 april året därpå. Syftet med denna bestämmelse är att undvika att underhållsbidrag som har bestämts under de närmaste tre månaderna före en automatisk indexuppräkning räknas upp med samma procenttal som bidrag som har varit oförändrade ett helt år eller t. o. m. längre tid (se prop. 1978/79:12 s. 125 f.). Motsvarande ordning bör gälla även i fortsättning- en.

Sammanfattningsvis föreslår jag att tidpunkten för de automatiska justeringarna av underhållsbidragen bestäms till den 1 februari i stället för som nu den 1 april. För år 1982 bör dock gälla att ändring skall ske den 1 mars. Med hänsyn till gjorda prognoser utgår jag ifrån att en indexuppräkning kommer att ske den 1 mars 1982. För senare år bör jämförelse göras med det aktuella årets basbelopp och det basbelopp som låg till grund för den dessförinnan senast gjorda ändringen. Ändring bör dock varken år 1982 eller senare ske i fråga om underhållsbidrag som har bestämts under tiden tre månader närmast före en automatisk indexändring. Det innebär att bidrag som har bestämts exempelvis under tiden november–december 1982 eller januari 1983 ändras tidigast den 1 februari 1984.

Slutligen bör ändringar också göras i *rättshjälpslagen* (punkten 10). I den lagen hänvisas f. n. till det basbelopp som gällde för oktober året innan rättshjälp begärs. Denna hänvisning bör i fortsättningen avse det basbelopp som gällde året innan rättshjälp begärs.

I detta sammanhang vill jag även ta upp ett förslag till ändring av 15 kap. 19 § tredje stycket *föräldrabalken* (punkten 2). Ändringen har begärts i skrivelser till justitiedepartementet av föreningen Sveriges överförmyndare och Stockholms kommunstyrelse.

Av den angivna bestämmelsen och av 18 kap. 8 § föräldrabalken följer att en förmyndare och en god man har rätt att ur den omyndiges medel få arvode och ersättning för utgifter för förmyndar- resp. godmansuppdraget. Arvode och ersättning får dock tas ur den omyndiges medel endast i den mån dennes beräknade inkomst det är uppdraget avser överstiger ett belopp som motsvarar två gånger det basbelopp som gäller under årets sista månad eller, om inte särskilda skäl föranleder annat, i den mån den omyndige har tillgångar till ett värde som överstiger fyra gånger basbeloppet. I övrigt skall arvode och ersättning betalas av kommunen. I fråga om förarbetena till bestämmelserna får jag hänvisa i första hand till prop. 1974:142 (s. 144 ff).

I sina skrivelser har föreningen och kommunstyrelsen begärt att basbeloppsanknytningen såvitt gäller den omyndiges tillgångar ändras så att det blir möjligt att ta betalt ur den omyndiges medel i den mån tillgångarna överstiger tre basbelopp.

Förslaget har tillstyrkts av överförmyndarnämnderna i Göteborg och Uppsala och lämnats utan erinran av Sveriges advokatsamfund. Stockholms tingsrätt och Sveriges domareförbund däremot har inte funnit att det föreligger tillräckliga skäl för den ifrågasatta ändringen. Svenska kommunförbundet slutligen anser att sänkningen från fyra till tre basbelopp är av så förhållandevis liten betydelse att den inte bör bedömas utan att man samtidigt omprövar andra basbeloppsgränser.

Med nuvarande basbelopp, 17 300 kr., blir kommunen betalningsskyldig då den omyndiges tillgångar understiger 69 200 kr. och den omyndige inte har någon inkomst som kan tas i anspråk. I dagens ansträngda ekonomiska läge anser jag att kommunen med denna värdegräns blir betalningsskyldig i en utsträckning som inte kan anses motiverad. I likhet med föreningen och kommunstyrelsen anser jag att en sänkning av värdegränsen till tre basbelopp är befogad. Jag föreslår därför en sådan sänkning.

Det kan tilläggas att detta förslag också får effekter på statens kostnadsansvar i fråga om sådana förmynderskap som avses i 4 kap. 1 § första stycket och 5 kap. 1 § första stycket lagen (1904:26 s. 1) om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap och förmynderskap.

Med hänsyn till de ändrade reglerna för fastställande av basbeloppet bör värdegränsen i fråga om såväl den omyndiges inkomster som hans tillgångar anknyta till basbeloppet det är förmyndaruppdraget avser.

Den föreslagna ändringen av basbeloppsreglerna får återverknningar på följande lagar *under budgetdepartementets ansvarsområde*.

1. Kommunalskattelagen (1928:370): 46 § 2 mom., anvisningarna till 19 §, punkt 2 e av anvisningarna till 29 §, punkt 1 av anvisningarna till 30 §, punkt 11 av anvisningarna till 32 § och punkt 3 a av anvisningarna till 41 §

2. Uppbördslagen (1953:272): 10 §
3. Lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt: 12 §
4. Jordbruksbokföringslagen (1979:141): 1 §

I 46 § 2 mom., punkt 2 e av anvisningarna till 29 §, punkt 1 av anvisningarna till 30 § och punkt 11 av anvisningarna till 32 § kommunalskattelagen, KL, finns bestämmelser som anknyter till basbeloppet för januari månad under taxeringsåret eller året före taxeringsåret. Här är det tillräckligt med en justering som innebär att anknytning görs till basbeloppet för året. Dessutom finns i 46 § 2 mom. KL en anknytning till basbeloppet för januari månad det år driften i en förvärvskälla upphörde och i anvisningarna till 19 § KL till basbeloppet för januari månad det år viss ersättning blev tillgänglig för lyftning. Även här räcker en justering till att avse basbeloppet för året.

I punkt 3 a av anvisningarna till 41 § KL och 1 § jordbruksbokföringslagen finns – liksom i bokföringslagen – en hänvisning till det basbelopp som bestämts för den sista månaden av räkenskapsåret. En anknytning bör göras till det basbelopp som gäller under nämnda månad. Detta överensstämmer med ändringen i bokföringslagen.

Reglerna i 10 § uppbördslagen avser undantag från skyldigheten att verkställa skatteavdrag för preliminär A-skatt på viss pension m. m. och anknyter till basbeloppet för december månad året före det år då ersättningen utges. Anknytningen får ändras till att avse basbeloppet för nämnda år.

Vid arvsbeskattningen medges enligt 12 § lagen om arvsskatt och gåvoskatt avdrag från vissa förvärv på grund av förmånstagareförordnande med belopp motsvarande sex gånger basbeloppet för november månad året före det år då skattskyldigheten inträdde. Avdragets storlek står i överensstämmelse med avtalsbundna grupplivförsäkringar. Ändringen i fråga om basbeloppets fastställande får betydelse först under år 1983 och chefen för budgetdepartementet kommer att senare återkomma med förslag till ändring av lagrummet i fråga.

4 Upprättade lagförslag

I enlighet med vad jag nu har anfört har det inom socialdepartementet upprättats förslag till

1. lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring.
2. lag om ändring i lagen (1981:692) om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring.
3. lag om ändring i lagen (1964:143) om bidragsförskott.
4. lag om ändring i föräldrabalken.
5. lag om ändring i lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar.
6. lag om ändring i lagen (1966:680) om ändring av vissa underhållsbidrag.

7. lag om ändring i lagen (1967:663) om tillägg till vissa trafiklivräntor,
 8. lag om ändring i rättshjälpslagen (1972:429).
 9. lag om ändring i lagen (1973:213) om ändring av skadeståndslivräntor,
 10. lag om ändring i lagen (1973:214) om tillägg till vissa ansvarslivräntor.
 11. lag om ändring i lagen (1981:851) om ändring i lagen (1974:8) om rättegången i tvistemål om mindre värden.
 12. lag om ändring i aktiebolagslagen (1975:1385).
 13. lag om ändring i trafikskadelagen (1975:1410).
 14. lag om ändring i bokföringslagen (1976:125).
 15. lag om ändring i lagen (1980:1103) om årsredovisning m. m. i vissa företag,
 16. lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370).
 17. lag om ändring i lagen (1981:553) om ändring i kommunalskattelagen (1928:370),
 18. lag om ändring i uppbördslagen (1953:272).
 19. lag om ändring i jordbruksbokföringslagen (1979:141).
- Samråd har ägt rum med chefen för justitiedepartementet beträffande förslagen under 4–15 och chefen för budgetdepartementet beträffande förslagen under 16–19. Förslagen bör fogas till regeringsprotokollet i detta ärende som *bilaga*¹.

5 Hemställan

Jag hemställer att lagrådets yttrande inhämtas över lagförslagen.

6 Beslut

Regeringen beslutar i enlighet med föredragandens hemställan.

¹ I bilagan har uteslutits alla andra lagförslag än det vid punkten 6 upptagna förslaget till lag om ändring i lagen (1966:680) om ändring av vissa underhållsbidrag. De lagförslag som har uteslutits är likalydande med dem som är fogade till propositionen.

Lagrådsremissens lagförslag

6 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1966:680) om ändring av vissa underhållsbidrag

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1966:680) om ändring av vissa underhållsbidrag

dels att nuvarande 4 § skall betecknas 5 §,

dels att 3 § skall ha nedan angivna lydelse,

dels att i lagen skall införas en ny paragraf, 4 §, av nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

3 § första stycket¹

Bidragsbelopp som höjts enligt 2 § samt bidragsbelopp som senast bestämts eller bestämmas efter utgången av år 1965 ändras i anslutning till basbeloppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring. Ändring sker första gången den 1 april det år basbeloppet för april månad med minst fem procent över- eller underskrider basbeloppet för april 1966 *och därefter* den 1 april varje år basbeloppet för mars månad med minst fem procent över- eller underskrider det basbelopp som lag till grund för senaste ändring. Bidragsbelopp som år 1979 eller *därefter* bestämmas under tiden januari–mars ändras dock tidigast den 1 april året därpå.

Föreslagen lydelse

3 §

Bidragsbelopp som höjts enligt 2 § samt bidragsbelopp som senast bestämts eller bestämmas efter utgången av år 1965 ändras i anslutning till basbeloppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Ändring sker första gången den 1 april det år basbeloppet för april månad med minst fem procent över- eller underskrider basbeloppet för april 1966. *Därefter sker ändring* den 1 april varje år basbeloppet för mars månad med minst fem procent över- eller underskrider det basbelopp som läg till grund för senaste ändring, *om inte annat följer av fjärde stycket*. Bidragsbelopp som år 1979 eller 1980 bestämmas under tiden januari–mars ändras dock tidigast den 1 april året därpå.

År 1982 sker ändring den 1 mars, om basbeloppet för det året med minst fem procent över- eller underskrider basbeloppet för mars 1981 och annat inte följer av fjärde stycket. Från och med år 1983 sker ändring

¹ Senaste lydelse 1978:859.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

den 1 februari varje år basbeloppet med minst fem procent över- eller underskrider det basbelopp som låg till grund för senaste ändring, om inte annat följer av fjärde stycket.

Bidragsbelopp som har bestämts under tiden januari-mars 1981 ändras tidigast den 1 mars 1982. Bidragsbelopp som har bestämts under tiden november eller december 1981 eller januari 1982 ändras tidigast den 1 februari 1983. Därefter ändras bidragsbelopp, som har bestämts under november, december eller januari, tidigast den 1 februari sedan ett år har förflutit efter det att beloppet bestämdes.

3 § andra och tredje styckena²

Bidragsbeloppet ändras med det procenttal med vilket basbeloppet ändrats. Bidragsbelopp till eget eller annans barn ändras dock fr. o. m. den 1 april 1979 endast med ett procenttal som utgör sju tiondelar av det nämnda procenttalet. Är procenttal för ändring av bidragsbelopp brutet, avrundas det till närmast lägre hela procenttal. Procenttalen för ändring av bidragsbelopp fastställs av myndighet som regeringen bestämmer.

Bidrag, vars belopp efter ändringen slutar på öretal, utgår med närmast lägre krontal.

4 §

Bidragsbelopp enligt 3 § ändras med det procenttal med vilket basbeloppet ändrats. Bidragsbelopp till eget eller annans barn ändras dock fr. o. m. den 1 april 1979 endast med ett procenttal som utgör sju tiondelar av det nämnda procenttalet. Är procenttal för ändring av bidragsbelopp brutet, avrundas det till närmast lägre hela procenttal. Procenttalen för ändring av bidragsbelopp fastställs av myndighet som regeringen bestämmer.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1982.

² Senaste lydelse 1978:859.

LAGRÅDET

Utdrag
PROTOKOLL
vid sammanträde
1981-10-12

Närvarande: f. d. justitierådet Petrén, regeringsrådet Delin, justitierådet Bengtsson.

Enligt lagrådet den 8 oktober 1981 tillhandakommet utdrag av protokoll vid regeringssammanträde den 24 september 1981 har regeringen på hemställan av statsrådet och chefen för socialdepartementet Söder beslutat inhämta lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring.
 2. lag om ändring i lagen (1981:692) om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring.
 3. lag om ändring i lagen (1964:143) om bidragsförskott.
 4. lag om ändring i föräldrabalken.
 5. lag om ändring i lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar.
 6. lag om ändring i lagen (1966:680) om ändring av vissa underhållsbidrag.
 7. lag om ändring i lagen (1967:663) om tillägg till vissa trafiklivräntor.
 8. lag om ändring i rättshjälpslagen (1972:429).
 9. lag om ändring i lagen (1973:213) om ändring av skadeståndslivräntor.
 10. lag om ändring i lagen (1973:214) om tillägg till vissa ansvarslivräntor.
 11. lag om ändring i lagen (1981:851) om ändring i lagen (1974:8) om rättegången i tvistemål om mindre värden.
 12. lag om ändring i aktiebolagslagen (1975:1385).
 13. lag om ändring i trafikskadelagen (1975:1410).
 14. lag om ändring i bokföringslagen (1976:125).
 15. lag om ändring i lagen (1980:1103) om årsredovisning m. m. i vissa företag.
 16. lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370).
 17. lag om ändring i lagen (1981:553) om ändring i kommunalskattelagen (1928:370).
 18. lag om ändring i uppbördslagen (1953:272).
 19. lag om ändring i jordbruksbokföringslagen (1979:141).
- Förslagen, som finns bilagda detta protokoll, har inför lagrådet föredragits av hovrättsassessorn Lars Ivarsson.
- Förslagen föranleder följande yttrande av *lagrådet*:
- Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.

SOCIALDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1981-10-15

Närvarande: statsministern Fälldin, ordförande, och statsråden Ullsten, Wikström, Friggebo, Åsling, Söder, Johansson, Wirtén, Andersson, Boo, Petri, Eliasson, Gustafsson, Elmstedt, Tillander, Ahrland, Molin

Föredragande: statsrådet Söder

Proposition om sättet att fastställa basbeloppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, m. m.

1 Anmälan av lagrådets yttrande

Föredraganden anmäler lagrådets yttrande¹ över förslag till

1. lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring,
2. lag om ändring i lagen (1981:692) om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring,
3. lag om ändring i lagen (1964:143) om bidragsförskott,
4. lag om ändring i föräldrabalken,
5. lag om ändring i lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar,
6. lag om ändring i lagen (1966:680) om ändring av vissa underhållsbidrag,
7. lag om ändring i lagen (1967:663) om tillägg till vissa trafiklivräntor,
8. lag om ändring i rättshjälpslagen (1972:429),
9. lag om ändring i lagen (1973:213) om ändring av skadeståndslivräntor,
10. lag om ändring i lagen (1973:214) om tillägg till vissa ansvarslivräntor,
11. lag om ändring i lagen (1981:851) om ändring i lagen (1974:8) om rättegången i tvistemål om mindre värden,
12. lag om ändring i aktiebolagslagen (1975:1385),
13. lag om ändring i trafikskadelagen (1975:1410),
14. lag om ändring i bokföringslagen (1976:125),
15. lag om ändring i lagen (1980:1103) om årsredovisning m. m. i vissa företag,

¹ Beslut om lagrådsremiss fattat vid regeringssammanträde den 24 september 1981.

16. lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370),
17. lag om ändring i lagen (1981:553) om ändring i kommunalskattelagen (1928:370).

18. lag om ändring i uppbördslagen (1953:272).

19. lag om ändring i jordbruksbokföringslagen (1979:141).

Föredraganden upplyser att lagrådet har lämnat lagförslagen utan erinran.

I anslutning till det vid punkten 6 upptagna lagförslaget uttalade jag i remissprotokollet att en ändring av underhållsbidrag varken år 1982 eller senare bör ske i fråga om underhållsbidrag som har bestämts under tiden tre månader närmast före en automatisk indexändring. I 3 § fjärde stycket i lagförslaget intogs en bestämmelse om att bidragsbelopp som har bestämts under november eller december 1981 eller januari 1982 ändras tidigast den 1 februari 1983. Med hänsyn till att jag för år 1982 har föreslagit att den automatiska indexändringen skall ske den 1 mars, bör denna indexändring inte slå igenom på bidragsbelopp som har bestämts under december 1981 eller januari eller februari 1982, vilka i stället bör ändras tidigast den 1 februari 1983. Lagtexten bör justeras i enlighet med detta. Dessutom bör några redaktionella ändringar göras i lagförslaget.

2 Ändring i studiestödslagen

Under *utbildningsdepartementets ansvarsområde* finns basbeloppsanknytningar i studiestödslagen (1973:349) och studiestödsförordningen (1973:418). Efter samråd med chefen för utbildningsdepartementet får jag anföra följande.

Studiehjälp enligt 3 kap. studiestödslagen utgår bl. a. i form av återbetalningspliktiga studiemedel till studerande som är lägst 18 år och har brutit sambandet med föräldraekonomin. Sådana återbetalningspliktiga studiemedel liksom studiemedel enligt 4 kap. studiestödslagen är anknutna till basbeloppet i vad avser grunderna för dels beviljande, dels avräkning med hänsyn till egen inkomst och förmögenhet.

Det nu föreslagna sättet att fastställa basbeloppet behöver i och för sig inte föranleda någon ändring i bestämmelserna om studiestöd. Emellertid bör följande anpassning nu göras när sättet att fastställa basbeloppet ändras.

Studiemedel utgår f. n. med ett totalbelopp som är anknutet till basbeloppet vid ingången av den tidsperiod för vilken medlen är avsedda. För reduktion av studiemedel med hänsyn till egen inkomst och förmögenhet används emellertid det basbelopp som gäller månaden före ingången av det kalenderhalvår för vilket medlen är avsedda. Med hänsyn till att det är önskvärt med enhetliga regler för hur studiemedlen beräknas, bör bestämmelserna i 4 kap. 23 § studiestödslagen ändras så att samma basbelopp

¹ Beslut om lagrådsremiss fattat vid regeringssammanträde den 24 september 1981.

kommer att gälla för såväl beviljande som reduktion av studiemedel.

Storleken av de återbetalningspliktiga medlen inom studiehjälpen beräknas med utgångspunkt i det totala belopp som kan utgå till studerande enligt 4 kap. studiestödslagen, från vilket avdrag görs med hänsyn till bl. a. studiebidrag och andra tillägg som kan utgå inom studiehjälpen. I detta fall är studiestödet anknutet till det basbelopp som gäller en månad före ingången av det kalenderhalvår för vilket medlen är avsedda. För att uppnå överensstämmelse med vad jag tidigare har föreslagit beträffande studiemedel bör studiestödsförordningen (1973:418) ändras.

3 Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen att antaga

dels de av lagrådet granskade lagförslagen med vidtagna ändringar i förslaget till lag om ändring i lagen (1966:680) om ändring av vissa underhållsbidrag,

dels ett inom socialdepartementet upprättat förslag till
20. lag om ändring i studiestödslagen (1973:349).

4 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga de förslag som föredraganden har lagt fram.

Innehållsförteckning

Propositionen	1
Propositionens huvudsakliga innehåll	1
Lagförslag	2
1 Förslag till lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring	2
2 Förslag till lag om ändring i lagen (1981:692) om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring	3
3 Förslag till lag om ändring i lagen (1964:143) om bidragsförskott	5
4 Förslag till lag om ändring i föräldrabalken	6
5 Förslag till lag om ändring i lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar	8
6 Förslag till lag om ändring i lagen (1966:680) om ändring av vissa underhållsbidrag	9
7 Förslag till lag om ändring i lagen (1967:663) om tillägg till vissa trafiklivräntor	11
8 Förslag till lag om ändring i rättshjälpslagen (1972:429)	12
9 Förslag till lag om ändring i lagen (1973:213) om ändring av skadeståndslivräntor	13
10 Förslag till lag om ändring i lagen (1973:214) om tillägg till vissa ansvarslivräntor	14
11 Förslag till lag om ändring i lagen (1981:851) om ändring i lagen (1974:8) om rättegången i tvistemål om mindre värden	15
12 Förslag till lag om ändring i aktiebolagslagen (1975:1385)	16
13 Förslag till lag om ändring i trafikskadelagen (1975:1410)	18
14 Förslag till lag om ändring i bokföringslagen (1976:125)	19
15 Förslag till lag om ändring i lagen (1980:1103) om årsredovisning m.m. i vissa företag	20
16 Förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370)	22
17 Förslag till lag om ändring i lagen (1981:553) om ändring i kommunalskattelagen (1928:370)	36
18 Förslag till lag om ändring i uppbördslagen (1953:272)	40
19 Förslag till lag om ändring i jordbruksbokföringslagen (1979:141)	41
20 Förslag till lag om ändring i studiestödslagen (1973:349)	42
Utdrag av protokoll vid regeringssammanträde den 24 september 1981	43
1 Inledning	43
2 Sättet att fastställa basbeloppet	44
3 Övriga lagförslag	45
4 Upprättade lagförslag	50
5 Hemställan	51

6	Beslut	51
	Bilaga	52
	Utdrag av lagrådets protokoll	54
	Utdrag av protokoll vid regeringssammanträde den 15 oktober 1981	55
1	Anmälan av lagrådets yttrande	55
2	Ändring i studiestödslagen	56
3	Hemställan	57
4	Beslut	57

